

คู่มือการวิเคราะห์ภาษี กรณีเงินได้เพราะเหตุออกจากงาน

คำนำ

ในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินได้ที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงาน อันถือเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๑) และ (๒) นั้น ผู้มีเงินได้สามารถเลือกเสียภาษีโดยไม่นำไปรวมคำนวณภาษีกับเงินได้ประเภทอื่นได้ตามมาตรา ๔๘ (๕) แห่งประมวลรัษฎากร แต่ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไข ของประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้(ฉบับที่ ๔๕)ฯ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งพบประเด็นที่ทำให้การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแตกต่างกันหลายประการอันมีผลให้จำนวนภาษีคลาดเคลื่อน และการปฏิบัติงานไม่เป็นแนวทางเดียวกัน

ศูนย์วิเคราะห์ข้อมูลการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จึงได้จัดทำคู่มือการวิเคราะห์ภาษีกรณีเงินได้เพราะเหตุออกจากงาน พร้อมทั้งแสดงวิธีการคำนวณและยกตัวอย่างประกอบเพื่อให้ง่ายและสะดวกแก่การศึกษา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะสามารถใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงาน การให้คำแนะนำแก่ผู้มีเงินได้ ตลอดจนการให้คำแนะนำแก่ผู้จ่ายเงินได้เพื่อปฏิบัติในการคำนวณภาษีและการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายให้ถูกต้องต่อไป

ศูนย์วิเคราะห์ข้อมูลการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

พฤษภาคม ๒๕๕๕

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
บทนำ	๔
วัตถุประสงค์	๕
ข้อกฎหมาย	๗
การคำนวณ	๙
วิธีการคำนวณ	๑๑
เงินได้เพราะเหตุออกจากงานที่ได้รับยกเว้นภาษี	
เงินชดเชยตามกฎหมายแรงงาน	๑๓
วิธีการคำนวณเงินชดเชยที่ได้รับยกเว้น	๑๓-๑๖
เงินช่วยเหลือผู้ซึ่งออกรากราชการ	๑๗
เงินบำเหน็จดำรงชีพ	๑๗-๑๘
เงินหรือผลประโยชน์ที่ได้รับจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	๑๘
เงินหรือผลประโยชน์ที่ได้รับจากกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ	๑๙
เงินหรือผลประโยชน์ที่ได้รับจากกองทุนสงเคราะห์	๑๙
ประเด็นที่ควรศึกษา	๒๑
ตัวอย่างการคำนวณ	
ตัวอย่างที่ ๑ และการกรอกใบแนบ	๒๓-๒๔
ตัวอย่างที่ ๒ และการกรอกใบแนบ	๒๕-๒๗
ตัวอย่างที่ ๓ และการกรอกใบแนบ	๒๘-๓๐
ตัวอย่างที่ ๔ และการกรอกใบแนบ	๓๑-๓๓
ข้อหารือ	
กค ๐๘๑๑/๒๙๓ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕	๓๕
กค ๐๗๐๖/๕๑๕ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๐	๓๖
กค ๐๗๐๒/๖๕๗ ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๓	๓๗
กค ๐๗๐๒/๗๖๐ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๓	๓๘-๓๙
กค ๐๗๐๒/๑๙๖๘ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๓	๔๐
กค ๐๗๐๒/๖๔๖๘ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๓	๔๑
กค ๐๗๐๒/๑๐๑๙๕ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๓	๔๒
ภาคผนวก	
๑. ประมวลรัษฎากร	
- มาตรา ๔๘ (๕)	๔๔

๒. พระราชกฤษฎีกา

- (ฉบับที่ 470) พ.ศ. 2551 ๔๕
- เงินช่วยเหลือผู้ซึ่งออกจากราชการตามมาตรา
ปรับปรุงอัตรากำลังของส่วนราชการ 2551 ๔๖-๕๐

๓. กฎกระทรวง

- กำหนดอัตราและวิธีการรับบำเหน็จดำรงชีพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ๕๑
- ฉบับที่ ๑๒๖ (พ.ศ. ๒๕๐๙) ข้อ ๒ (๓๖) (๔๔) (๕๑) (๕๗) (๗๓) (๗๙) ๕๒-๕๓
- ฉบับที่ ๒๗๒ (พ.ศ. ๒๕๕๒) ๕๔

๔. ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้

- (ฉบับที่ ๔๕) ๕๕-๕๗
- (ฉบับที่ ๙๙) ๕๘
- (ฉบับที่ ๑๘๘) ๕๙-๖๑
- (ฉบับที่ ๑๘๙) ๖๒-๖๓

บทนำ

จากการที่ข้าราชการหน่วยงานของรัฐ พนักงานของรัฐวิสาหกิจ ธนาคาร บริษัทเอกชน หรือองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นมีเหตุออกจากงานด้วยความสมัครใจตามโครงการเกษียณอายุก่อนกำหนด เกษียณอายุ หรือการสิ้นสุดสัญญาจ้าง หรือการออกจากงานโดยไม่สมัครใจจากการปรับปรุงโครงสร้างองค์กร การลดจำนวนพนักงานฯ ทำให้ข้าราชการ พนักงานได้รับเงินได้ที่จ่ายจากนายจ้างแตกต่างกันไป แล้วแต่กรณี อาทิ

๑. เงินช่วยเหลือผู้ซึ่งออกรากราชการตามมาตรการปรับปรุงอัตรากำลังของส่วนราชการ
๒. เงินที่จ่ายจากกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)
๓. เงินที่จ่ายจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
๔. เงินช่วยเหลือตามระเบียบของธนาคาร
๕. เงินบำเหน็จชราภาพจากกองทุนประกันสังคม
๖. เงินประโยชน์ทดแทนที่ผู้ประกันตนได้รับจากกองทุนประกันสังคม ตามกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม
๗. เงินบำเหน็จดำรงชีพ
๘. เงินค่าชดเชยที่คำนวณตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑
๙. เงินชดเชยตามกฎหมายแรงงาน
๑๐. สิ้นจ้างแทนการบอกกล่าวล่วงหน้า
๑๑. ค่าจ้างสำหรับวันหยุดพักผ่อนประจำปีที่ไม่ได้ใช้
๑๒. เงินค่าตอบแทนพิเศษ

เงินที่ได้รับดังกล่าวถือเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๑) และ (๒) แห่งประมวลรัษฎากร ที่นายจ้างจ่ายให้เพราะเหตุออกจากงาน ในบางกรณีมีการจ่ายเงินจากผู้จ่ายรายเดียวกันหลายครั้ง มีการแบ่งจ่ายจากเงินประเภทเดียวกัน หรือหลายประเภท บางกรณีมีการจ่ายเงินจากผู้จ่ายหลายราย ซึ่งในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามกฎหมายให้สิทธิผู้มีเงินได้สามารถเลือกเสียภาษีโดยไม่นำเงินได้เพราะเหตุออกจากงานไปรวมคำนวณภาษีกับเงินได้อื่นๆ ตามมาตรา ๔๘ (๕) แห่งประมวลรัษฎากร เพื่อเป็นการบรรเทาภาระภาษี แต่ต้องเข้าหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขที่กรมสรรพากรกำหนด ทำให้การคำนวณภาษีมีประเด็นที่ต้องศึกษาและทำความเข้าใจ

วัตถุประสงค์

การจ่ายเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๑) และ (๒) ซึ่งนายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียว เพราะเหตุออกจากงาน ผู้มีเงินได้สามารถเลือกเสียภาษีโดยไม่นำไปรวมคำนวณภาษีกับเงินได้ประเภทอื่นได้ ตามมาตรา ๔๘ (๕) แห่งประมวลรัษฎากร แต่ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไข ข้อ ๒ ของประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ ๔๕)ฯ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ.๒๕๓๕ ซึ่งผู้มีเงินได้และเจ้าหน้าที่บางรายยังมีความเข้าใจไม่ตรงกับแนวทางปฏิบัติของกรมสรรพากร เกี่ยวกับเงินชดเชยตามกฎหมายแรงงานที่ผู้มีเงินได้ได้รับเพราะเหตุเกษียณอายุ เกษียณอายุก่อนกำหนดเวลา หรือสิ้นสุดสัญญาจ้าง และการยกเว้นเงินได้เพราะเหตุออกจากงาน เช่น เงินช่วยเหลือผู้ออกจากราชการตามมาตราการปรับปรุงอัตราค่าจ้างของส่วนราชการ เงินชดเชยตามกฎหมายแรงงาน เงินบำเหน็จดำรงชีพ และเงินหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่ได้รับจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กองทุนสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน เป็นต้น

เพื่อสร้างความเข้าใจอันดี และลดข้อโต้แย้งระหว่างผู้มีเงินได้กับเจ้าหน้าที่กรมสรรพากร ศูนย์วิเคราะห์ข้อมูลการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จึงรวบรวมประเด็นต่าง ๆ และข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง จัดทำเป็นคู่มือการวิเคราะห์ภาษี กรณีเงินได้เพราะเหตุออกจากงาน พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบและแสดงวิธีการคำนวณ วิธีการกรอกใบแนบแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เพื่อให้ง่ายและสะดวกแก่การศึกษา และนำไปปฏิบัติได้ถูกต้องเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ตามที่กรมสรรพากรกำหนดไว้ ทั้งผู้มีเงินได้ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และผู้จ่ายเงินได้

ข้อกำหนด

ข้อกฎหมาย

กฎหมายที่เกี่ยวกับเงินที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงาน

การเลือกเสียภาษีโดยไม่นำเงินได้พึงประเมินที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงาน ไปรวมคำนวณภาษีกับเงินได้อื่น และการกรอกรายการในใบแนบบแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ผู้มีเงินได้จะเลือกเสียภาษีแยกต่างหากจากเงินได้อื่นตามมาตรา ๔๘ (๕) แห่งประมวลรัษฎากรได้ ต้องมีเงื่อนไขดังนี้ (ตามหลักเกณฑ์ข้อ ๒ (ก) ของประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ ๔๕) ลงวันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๕)

- (๑) ต้องมีระยะเวลาการทำงานไม่น้อยกว่า ๕ ปีเต็ม
- (๒) เฉพาะเงินได้ที่มีการจ่ายในปีภาษีแรกเท่านั้น
- (๓) เฉพาะกรณีที่มีผู้มีเงินได้ไม่นำเงินได้ดังกล่าวไปรวมคำนวณภาษีตามมาตรา ๔๘ (๑) และ (๒) แห่งประมวลรัษฎากรไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน

เงินได้พึงประเมินที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงาน หมายถึงเงินได้ ดังนี้

- (ก) เงินได้ที่คำนวณตามหลักเกณฑ์ และวิธีการเช่นเดียวกับวิธีการคำนวณบำเหน็จตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
- (ข) เงินที่จ่ายจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ หรือกองทุนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
- (ค) เงินชดเชยตามกฎหมายแรงงาน
- (ง) เงินได้พึงประเมินที่จ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงานที่มีวิธีการคำนวณแตกต่างไปจากวิธีการตาม (ก)

การคำนวณ

การคำนวณ

การคำนวณจำนวนเงินได้ที่จะนำมาเป็นฐานเพื่อคำนวณหาค่าใช้จ่าย

(๑) กรณีได้รับเงินตาม (ก) และหรือ (ข) และหรือ (ค) ให้นำเงินได้ฯ ที่ได้รับดังกล่าวมาเป็นฐานเพื่อคำนวณหาค่าใช้จ่ายได้ทั้งจำนวน

(๒) กรณีได้รับเงินตาม (ง) ให้นำมาเปรียบเทียบกับผลลัพธ์ตาม ๒.๑ และ ๒.๒ ให้นำตัวที่น้อยกว่ามาเป็นฐานเพื่อคำนวณหาค่าใช้จ่าย

๒.๑ *เงินเดือนเดือนสุดท้าย คูณ **จำนวนปีที่ทำงาน

๒.๒ เงินเดือนเฉลี่ย ๑๒ เดือนสุดท้ายบวกร้อยละ ๑๐ คูณ **จำนวนปีที่ทำงาน

กรณีเงินเดือน ๑๒ เดือนสุดท้ายเท่ากันทุกเดือน ให้นำเงินได้ตาม (ง) มาเปรียบเทียบกับผลลัพธ์ตาม ๒.๑ แล้วนำตัวที่น้อยกว่ามาเป็นฐานเพื่อคำนวณหาค่าใช้จ่าย

กรณีเงินเดือน ๑๒ เดือนสุดท้ายไม่เท่ากันทุกเดือน ต้องนำเงินได้ตาม (ง) มาเปรียบเทียบกับผลลัพธ์ตาม ๒.๑ และ ๒.๒ แล้วนำตัวที่น้อยสุดมาเป็นฐานเพื่อคำนวณหาค่าใช้จ่าย

(๓) กรณีได้รับเงินตาม (ก) (ข) (ค) แล้วยังได้รับเงินตาม (ง) อีก ให้นำเงินได้ตาม (ก) (ข) (ค) มาเป็นฐานได้ทั้งจำนวน แต่เฉพาะเงินได้ตาม (ง) ให้นำมาเปรียบเทียบกับตาม (๒) โดยนำตัวที่น้อยสุดมารวมกับเงินได้ตาม (ก) (ข) (ค) มาเป็นฐานเพื่อคำนวณหาค่าใช้จ่าย

*เงินเดือนเดือนสุดท้าย หมายความว่าถึง จำนวนเงินเดือนสำหรับระยะเวลาเต็มเดือน
เดือนสุดท้าย

**จำนวนปีที่ทำงาน กรณีเศษของปีถึง ๑๘๓ วัน ให้นับเป็น ๑ ปี ถ้าไม่ถึงให้ปัดทิ้ง

วิธีการคำนวณ

วิธีการคำนวณ

๑. เงินที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงาน = XXXX บาท ..... ก (ในใบแนบ)
๒. หัก ค่าใช้จ่าย
- ค่าใช้จ่ายส่วนแรก (*๗,๐๐๐ X จำนวนปีที่ทำงาน) = XXXX บาท
- ค่าใช้จ่ายส่วนที่สอง (ฐาน - ค่าใช้จ่ายส่วนแรก) X ๕๐% = XXXX บาท
- รวมค่าใช้จ่าย = XXXX บาท ..... ข (ในใบแนบ)
๓. เงินได้หลังหักค่าใช้จ่าย (๑. - ๒.) = XXXX บาท ..... ค (ในใบแนบ)
๔. นำเงินได้ตาม ๓. **คำนวณภาษีตามอัตราภาษีเงินได้
    เป็นภาษีที่ต้องเสีย = XXXX บาท

*กรณีเงินได้ที่ได้รับจ่ายในลักษณะเงินบำเหน็จส่วนหนึ่งและเงินบำนาญอีกส่วนหนึ่ง ค่าใช้จ่ายส่วนแรกให้ลดลง เหลือ ๓,๕๐๐ X จำนวนปีที่ทำงาน

**การคำนวณภาษีกรณีนี้ ไม่ได้รับยกเว้นภาษี สำหรับเงินได้สุทธิตัวส่วนที่ไม่เกิน ๑๕๐,๐๐๐ บาทแรก (ตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 470) พ.ศ. 2551)

เงินได้ที่ได้รับยกเว้นภาษี

เงินได้ที่ได้รับยกเว้นภาษี

เงินได้เพราะเหตุออกจากงานที่ได้รับยกเว้นภาษี

๑. เงินชดเชยตามกฎหมายแรงงาน ค่าชดเชยที่ลูกจ้างได้รับตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานและค่าชดเชยที่พนักงานได้รับตามกฎหมายว่าด้วยพนักงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ แต่ไม่รวมถึงค่าชดเชยที่ลูกจ้างหรือพนักงานได้รับเพราะเหตุเกษียณอายุหรือสิ้นสุดสัญญาจ้าง ทั้งนี้เฉพาะค่าชดเชยส่วนที่ไม่เกินค่าจ้างหรือเงินเดือนค่าจ้างของการทำงานสามร้อยวันสุดท้ายแต่ไม่เกินสามแสนบาท ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๒๖ (พ.ศ. ๒๕๐๙) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร ข้อ ๒ (๕๑)

วิธีการคำนวณเงินชดเชยที่ได้รับยกเว้น

การคำนวณเงินชดเชยที่ได้รับยกเว้น

กรณีนี้หนึ่ง ออกจากงาน วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๕ ได้รับเงินชดเชยตามกฎหมายแรงงาน ๒๐๐,๐๐๐ บาท โดยได้รับเงินเดือน ๑๒ เดือน สุดท้ายก่อนออกจากงานเท่ากันทุกเดือน ๆ ละ ๒๕,๐๐๐ บาท

วิธีการคำนวณ ค่าชดเชยส่วนที่ไม่เกินค่าจ้างหรือเงินเดือนค่าจ้างของการทำงานสามร้อยวันสุดท้ายแต่ไม่เกินสามแสนบาท ดังนี้

ให้นับย้อนจากวันที่ออกจากงาน วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๕

ธันวาคม	๕๔	มี ๓๑ วัน	เงินที่ได้รับ	๒๕,๐๐๐	บาท
พฤศจิกายน	๕๔	มี ๓๐ วัน	เงินที่ได้รับ	๒๕,๐๐๐	บาท
ตุลาคม	๕๔	มี ๓๑ วัน	เงินที่ได้รับ	๒๕,๐๐๐	บาท
กันยายน	๕๔	มี ๓๐ วัน	เงินที่ได้รับ	๒๕,๐๐๐	บาท
สิงหาคม	๕๔	มี ๓๑ วัน	เงินที่ได้รับ	๒๕,๐๐๐	บาท
กรกฎาคม	๕๔	มี ๓๑ วัน	เงินที่ได้รับ	๒๕,๐๐๐	บาท
มิถุนายน	๕๔	มี ๓๐ วัน	เงินที่ได้รับ	๒๕,๐๐๐	บาท
พฤษภาคม	๕๔	มี ๓๑ วัน	เงินที่ได้รับ	๒๕,๐๐๐	บาท
เมษายน	๕๔	มี ๓๐ วัน	เงินที่ได้รับ	๒๕,๐๐๐	บาท
มีนาคม	๕๔	ใช้ได้ ๒๕ วัน (๒๕,๐๐๐X๒๕/๓๑)		๒๐,๑๖๑.๒๙	บาท
รวม ๓๐๐ วันสุดท้ายเป็นเงิน				๒๔๕,๑๖๑.๒๙	บาท

นำไปเปรียบเทียบกับ ๓๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งน้อยกว่า ดังนั้นจึงได้รับยกเว้นไม่เกิน ๒๔๕,๑๖๑.๒๙ บาท แต่เนื่องจากเงินชดเชยได้รับจริงเพียง ๒๐๐,๐๐๐ บาท เท่ากับได้รับยกเว้น ๒๐๐,๐๐๐ บาท

การคำนวณเงินชดเชยที่ได้รับยกเว้น

กรณีที่สอง ออกจากงาน วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๕ ได้รับเงินชดเชยตามกฎหมายแรงงาน ๒๗๐,๐๐๐ บาท โดยได้รับเงินเดือน ๑๒ เดือน สิ้นสุดก่อนออกจากงานเท่ากันทุกเดือน ๆ ละ ๒๕,๐๐๐ บาท

วิธีการคำนวณ ค่าชดเชยส่วนที่ไม่เกินค่าจ้างหรือเงินเดือนค่าจ้างของการทำงานสามร้อยวันสุดท้ายแต่ไม่เกินสามแสนบาท ดังนี้

ให้นำย้อนจากวันที่ออกจากงาน วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๕					
ธันวาคม	๕๔	มี	๓๑ วัน	เงินที่ได้รับ	๒๕,๐๐๐ บาท
พฤศจิกายน	๕๔	มี	๓๐ วัน	เงินที่ได้รับ	๒๕,๐๐๐ บาท
ตุลาคม	๕๔	มี	๓๑ วัน	เงินที่ได้รับ	๒๕,๐๐๐ บาท
กันยายน	๕๔	มี	๓๐ วัน	เงินที่ได้รับ	๒๕,๐๐๐ บาท
สิงหาคม	๕๔	มี	๓๑ วัน	เงินที่ได้รับ	๒๕,๐๐๐ บาท
กรกฎาคม	๕๔	มี	๓๑ วัน	เงินที่ได้รับ	๒๕,๐๐๐ บาท
มิถุนายน	๕๔	มี	๓๐ วัน	เงินที่ได้รับ	๒๕,๐๐๐ บาท
พฤษภาคม	๕๔	มี	๓๑ วัน	เงินที่ได้รับ	๒๕,๐๐๐ บาท
เมษายน	๕๔	มี	๓๐ วัน	เงินที่ได้รับ	๒๕,๐๐๐ บาท
มีนาคม	๕๔	ใช้ได้	๒๕ วัน (๒๕,๐๐๐X๒๕/๓๑)		๒๐,๑๖๑.๒๙ บาท
				รวม ๓๐๐ วันสุดท้ายเป็นเงิน	๒๔๕,๑๖๑.๒๙ บาท

นำไปเปรียบเทียบกับ ๓๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งน้อยกว่า ดังนั้นได้รับยกเว้นไม่เกิน ๒๔๕,๑๖๑.๒๙ บาท แต่เนื่องจากเงินชดเชยได้รับจริง ๒๗๐,๐๐๐ บาท จึงต้องนำส่วนที่เกินจาก ๒๔๕,๑๖๑.๒๙ บาท จำนวน ๒๔,๘๓๘.๗๑ บาท (๒๗๐,๐๐๐ - ๒๔๕,๑๖๑.๒๙) ไปคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต่อไป

การคำนวณเงินชดเชยที่ได้รับยกเว้น

กรณีที่สาม ออกจากงาน วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ ได้รับเงินชดเชยตามกฎหมายแรงงาน ๒๕๐,๐๐๐ บาท โดยได้รับเงินเดือน ๑๒ เดือน สิ้นสุดก่อนออกจากงาน ดังนี้

ธ.ค. ๕๓ - ก.ย. ๕๔ เดือนละ ๓๐,๐๐๐ บาท

ต.ค. ๕๔ - พ.ย. ๕๔ เดือนละ ๓๕,๐๐๐ บาท

วิธีการคำนวณ ค่าชดเชยส่วนที่ไม่เกินค่าจ้างหรือเงินเดือนค่าจ้างของการทำงานสามร้อยวันสุดท้ายแต่ไม่เกินสามแสนบาท ดังนี้

ให้นำนับย้อนจากวันที่ออกจากงาน วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๕

พฤศจิกายน ๕๔	มี ๓๐ วัน	เงินที่ได้รับ	๓๕,๐๐๐	บาท
ตุลาคม ๕๔	มี ๓๑ วัน	เงินที่ได้รับ	๓๕,๐๐๐	บาท
กันยายน ๕๔	มี ๓๐ วัน	เงินที่ได้รับ	๓๐,๐๐๐	บาท
สิงหาคม ๕๔	มี ๓๑ วัน	เงินที่ได้รับ	๓๐,๐๐๐	บาท
กรกฎาคม ๕๔	มี ๓๑ วัน	เงินที่ได้รับ	๓๐,๐๐๐	บาท
มิถุนายน ๕๔	มี ๓๐ วัน	เงินที่ได้รับ	๓๐,๐๐๐	บาท
พฤษภาคม ๕๔	มี ๓๑ วัน	เงินที่ได้รับ	๓๐,๐๐๐	บาท
เมษายน ๕๔	มี ๓๐ วัน	เงินที่ได้รับ	๓๐,๐๐๐	บาท
มีนาคม ๕๔	มี ๓๑ วัน	เงินที่ได้รับ	๓๐,๐๐๐	บาท
กุมภาพันธ์ ๕๔	ใช้ได้ ๒๕ วัน (๓๐,๐๐๐X๒๕/๒๘)		๒๖,๗๘๕.๗๑	บาท
รวม ๓๐๐ วันสุดท้ายเป็นเงิน			๓๐๖,๗๘๕.๗๑	บาท

นำไปเปรียบเทียบ ๓๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งมากกว่า ดังนั้นได้รับยกเว้นไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท แต่เนื่องจากเงินชดเชยได้รับจริงเพียง ๒๕๐,๐๐๐ บาท จึงเท่ากับได้รับยกเว้น ๒๕๐,๐๐๐ บาท

การคำนวณเงินชดเชยที่ได้รับยกเว้น

กรณีที่ดี ออกจากงาน วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ ได้รับเงินชดเชยตามกฎหมายแรงงาน ๓๕๐,๐๐๐ บาท โดยได้รับเงินเดือน ๑๒ เดือน สิ้นสุดทำก่อนออกจากงาน ดังนี้

จ.ค. ๕๓ - ก.ย. ๕๔ เดือนละ ๓๐,๐๐๐ บาท

ต.ค. ๕๔ - พ.ย. ๕๔ เดือนละ ๓๕,๐๐๐ บาท

วิธีการคำนวณ ค่าชดเชยส่วนที่ไม่เกินค่าจ้างหรือเงินเดือนค่าจ้างของการทำงานสามร้อยวันสุดท้ายแต่ไม่เกินสามแสนบาท ดังนี้

ให้นำย้อนจากวันที่ออกจากงาน วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๕

พฤศจิกายน ๕๔	มี ๓๐ วัน	เงินที่ได้รับ	๓๕,๐๐๐	บาท
ตุลาคม ๕๔	มี ๓๑ วัน	เงินที่ได้รับ	๓๕,๐๐๐	บาท
กันยายน ๕๔	มี ๓๐ วัน	เงินที่ได้รับ	๓๐,๐๐๐	บาท
สิงหาคม ๕๔	มี ๓๑ วัน	เงินที่ได้รับ	๓๐,๐๐๐	บาท
กรกฎาคม ๕๔	มี ๓๑ วัน	เงินที่ได้รับ	๓๐,๐๐๐	บาท
มิถุนายน ๕๔	มี ๓๐ วัน	เงินที่ได้รับ	๓๐,๐๐๐	บาท
พฤษภาคม ๕๔	มี ๓๑ วัน	เงินที่ได้รับ	๓๐,๐๐๐	บาท
เมษายน ๕๔	มี ๓๐ วัน	เงินที่ได้รับ	๓๐,๐๐๐	บาท
มีนาคม ๕๔	มี ๓๑ วัน	เงินที่ได้รับ	๓๐,๐๐๐	บาท
กุมภาพันธ์ ๕๔	ใช้ได้ ๒๕ วัน (๓๐,๐๐๐X๒๕/๒๘)		๒๖,๗๘๕.๗๑	บาท
รวม ๓๐๐ วันสุดท้ายเป็นเงิน			๓๐๖,๗๘๕.๗๑	บาท

นำไปเปรียบเทียบ ๓๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งมากกว่า ดังนั้นได้รับยกเว้นไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท แต่เนื่องจากเงินชดเชยได้รับจริง ๓๕๐,๐๐๐ บาท จึงต้องนำส่วนที่เกินจาก ๓๐๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท (๓๕๐,๐๐๐ - ๓๐๐,๐๐๐) ไปคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต่อไป

๒. เงินช่วยเหลือผู้ซึ่งออกจากราชการ ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๗๒ (พ.ศ. ๒๕๕๒) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร กำหนดให้เงินได้ต่อไปนี้ไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ ให้ใช้บังคับสำหรับเงินได้พึงประเมินประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ถึง พ.ศ. ๒๕๕๕

(๑) เงินช่วยเหลือผู้ซึ่งออกจากราชการตามมาตราการปรับปรุงอัตรากำลังของส่วนราชการตามพระราชกฤษฎีกาเงินช่วยเหลือผู้ซึ่งออกจากราชการตามมาตราการปรับปรุงอัตรากำลังของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๕๑

(๒) เงินหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่สมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการได้รับจากกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เมื่อออกจากราชการตาม (๑)

ข้าราชการผู้ซึ่งออกจากราชการ ตามมาตราการปรับปรุงอัตรากำลังของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ต้องเป็นข้าราชการ ดังต่อไปนี้ จึงได้สิทธิยกเว้นเงินช่วยเหลือผู้ซึ่งออกจากราชการ ตามมาตรา ๓ ในพระราชกฤษฎีกาเงินช่วยเหลือผู้ซึ่งออกจากราชการตามมาตราการปรับปรุงอัตรากำลังของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งได้กำหนดความหมายไว้

๑. ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน
๒. ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา
๓. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
๔. ข้าราชการธุรการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ
๕. ข้าราชการตำรวจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการตำรวจ
๖. ข้าราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหาร

๓. เงินบำเหน็จดำรงชีพ ให้ได้รับยกเว้นเงินได้ในอัตราไม่เกิน ๑๕ เท่า ของบำนาญรายเดือนที่ได้รับ แต่ไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ดังนี้

๓.๑ บำเหน็จดำรงชีพตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๖ ตามข้อ ๒ (๖๔) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๒๖ (พ.ศ. ๒๕๐๙) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๔๕ ใช้บังคับ ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๗ เป็นต้นไป) รวมทั้งเงินบำเหน็จดำรงชีพที่ข้าราชการ และพนักงานส่วนท้องถิ่นได้รับตามมาตรา ๔๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๗ พ.ศ. ๒๕๔๘ ตามข้อหารือ เลขที่ กค ๐๗๐๒/๖๔๖๕ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

๓.๒ เงินที่มีลักษณะเดียวกับบำเหน็จดำรงชีพตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ซึ่งพนักงานการทำงานทำเรือแห่งประเทศไทย พนักงานการรถไฟแห่งประเทศไทย และพนักงานธนาคารออมสินได้รับ โดยมีอัตราและวิธีการคำนวณเช่นเดียวกับบำเหน็จดำรงชีพตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการและกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๗) เป็นต้นไป ตามข้อ ๒ (๗๓) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๒๖ (พ.ศ. ๒๕๐๙) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๕๘ (พ.ศ. ๒๕๔๙) ใช้บังคับ ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๗ เป็นต้นไป)

๓.๓ เงินได้ที่มีลักษณะเดียวกับบำเหน็จดำรงชีพตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ซึ่งเจ้าหน้าที่สภาภาษีไทยได้รับ โดยมีอัตราและวิธีการคำนวณเช่นเดียวกับบำเหน็จดำรงชีพตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการและกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ตามข้อ ๒ (๗๙) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๒๖ (พ.ศ. ๒๕๐๙) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๖๘ (พ.ศ. ๒๕๕๒) ใช้บังคับ ๖ มีนาคม ๒๕๕๒ เป็นต้นไป)

๔. เงินหรือผลประโยชน์จากกองทุน

๔.๑ เงินหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่ได้รับจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ดังต่อไปนี้

(ก) เงินหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่ได้รับเนื่องจากลูกจ้างออกจากงานเพราะตาย ทูพพลภาพ หรือเกษียณอายุตามข้อบังคับของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพนั้น

(ข) เงินหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่มีสิทธิได้รับจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เนื่องจากลูกจ้างออกจากงานในกรณีอื่นนอกจาก (ก) แต่เมื่อออกจากงานแล้วได้คงเงินหรือผลประโยชน์นั้นไว้ทั้งจำนวนในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และต่อมาได้รับเงินหรือผลประโยชน์หลังจากลูกจ้างผู้นั้นตาย ทูพพลภาพ หรือครบกำหนดเวลาเกษียณอายุตามข้อบังคับของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพนั้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด ตามข้อ ๒ (๓๖) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๒๖ (พ.ศ. ๒๕๐๙) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๗๗ (พ.ศ. ๒๕๕๓) ใช้บังคับสำหรับเงินได้พึงประเมินที่ได้รับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็นต้นไป) (ดูประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ ๑๘๘))

๔.๒ เงินหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่ได้รับจากกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ดังต่อไปนี้

(ก) เงินหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่ได้รับ เนื่องจากสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ออกจากราชการเพราะตาย เหตุทุพพลภาพ เหตุทดแทน หรือเหตุสูงอายุ

(ข) เงินหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่มีสิทธิได้รับจากกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เนื่องจากสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ออกจากราชการในกรณีอื่นนอกจาก (ก) แต่เมื่อ ออกจากราชการแล้วได้คงเงินหรือผลประโยชน์นั้นไว้ทั้งจำนวนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และต่อมาได้รับเงินหรือผลประโยชน์หลังจากสมาชิกผู้นั้นตาย ทุพพลภาพ หรืออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด ตามข้อ ๒ (๔๔) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๒๖ (พ.ศ. ๒๕๐๙) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (แก้ไขเพิ่มเติม โดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๓๗ (พ.ศ. ๒๕๕๓) ใช้บังคับสำหรับเงินได้พึงประเมินที่ได้รับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็นต้นไป)

(ดูประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ ๑๘๙))

๔.๓ เงินหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่ครูใหญ่หรือครูโรงเรียนเอกชนได้รับจากกองทุนสงเคราะห์ ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน เมื่อครูใหญ่หรือครูโรงเรียนเอกชนออกจากงานเพราะเหตุสูงอายุ ทุพพลภาพ หรือตาย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด ตามข้อ ๒ (๕๗) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๒๖ (พ.ศ. ๒๕๐๙) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๓๓ (พ.ศ. ๒๕๔๔) ใช้บังคับ ๑ มกราคม ๒๕๔๓ เป็นต้นไป)

(ดูประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ ๙๙))

ประเด็นที่ควรศึกษา

ประเด็นที่ควรศึกษา

๑. เงินชดเชยที่มีเงินได้ได้รับเพราะเหตุเกษียณอายุ หรือสิ้นสุดสัญญาจ้าง
ไม่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามข้อ ๒ (๕๑) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๒๖ (พ.ศ. ๒๕๐๙)
 ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร และเงินได้ดังกล่าวเข้าลักษณะ
 เป็นเงินได้พึงประเมินที่จ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงานตามข้อ ๑ (ง) ของประกาศอธิบดี
 กรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ ๔๕) ลงวันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๕ ต้องนำไปรวม
 คำนวณกับเงินได้ที่จ่ายให้ครั้งเดียวที่มีวิธีการคำนวณแตกต่างไปจาก ๑. ตาม ก ๕. ในใบแนบบท ๖
 เทียบเคียงกับทางปฏิบัติตามหนังสือกรมสรรพากร ที่ กค ๐๘๑๑/๒๕๓ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์
 พ.ศ. ๒๕๔๕ และ กค ๐๗๐๖/๕๑๕ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๐

๒. เงินบำเหน็จดำรงชีพซึ่งพนักงานการทำเรือแห่งประเทศไทย พนักงานการรถไฟแห่ง
 ประเทศไทย พนักงานธนาคารออมสิน และเจ้าหน้าที่สภากาชาดไทย ได้รับยกเว้นเงินได้จำนวน
 ๒๐๐,๐๐๐ บาท ไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ตามข้อ ๒ (๗๙) (๗๙) แห่ง
 กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๒๖ (พ.ศ. ๒๕๐๙) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร
 สำหรับเงินบำเหน็จดำรงชีพส่วนที่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ถือเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๑)
 แห่งประมวลรัษฎากร ต้องนำมารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และถือเป็นเงินที่นายจ้าง
 จ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงาน ตามข้อ ๑ (ง) ของประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษี
 เงินได้ (ฉบับที่ ๔๕) ลงวันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๕

๓. การคำนวณค่าใช้จ่ายกรณีผู้มีเงินได้ที่ได้รับทั้งเงินบำนาญและเงินบำเหน็จดำรงชีพ
 เฉพาะเงินบำเหน็จดำรงชีพสำหรับส่วนที่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ให้คำนวณค่าใช้จ่ายเท่ากับ ๓,๕๐๐ บาท
 คูณด้วยจำนวนปีที่ทำงานแต่ไม่เกินเงินได้พึงประเมิน เหลือเท่าใดให้หักค่าใช้จ่ายอีกร้อยละ ๕๐ ของเงิน
 ที่เหลือนั้น ส่วนเงินบำนาญให้นำไปรวมคำนวณภาษีตามมาตรา ๔๘ (๑) และ (๒) แห่งประมวลรัษฎากร
 ตามหนังสือที่ กค ๐๗๐๒/๘๖๓๖ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๔

๔. เงินค่าภาษีจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่บริษัทเป็นผู้รับภาระ ถือเป็นเงินได้ประเภท
 เดียวกับเงินได้ที่ได้รับจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ให้นำไปรวมคำนวณกับเงินที่จ่ายจากกองทุนสำรอง
 เลี้ยงชีพ ในใบแนบบท ๖ เทียบเคียงกับทางปฏิบัติที่กรมสรรพากรกำหนดไว้ ตามบันทึกที่ กค ๐๗๐๖/๕๗๑๓
 ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๔๖

ตัวอย่างการคำนวณ

ตัวอย่างการคำนวณ

ตัวอย่างที่ ๑ นาย ค. ลาออกจากงานเมื่อวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ ได้รับเงินที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงาน ตามหลักเกณฑ์ของนายจ้าง ๑๕๐,๐๐๐ บาท นาย ค ได้รับเงินเดือนตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - มิถุนายน ๒๕๕๔ เดือนละ ๑๒,๐๐๐ บาท และเดือนกรกฎาคมถึงธันวาคม ๒๕๕๔ เดือนละ ๑๕,๐๐๐ บาท ทำงานมา ๑๐ ปี นาย ค. เลือกละทิ้งภาษีเงินได้โดยไม่นำไปรวมคำนวณกับเงินได้อื่น

วิธีการคำนวณ

๑. เงินที่นายจ้างจ่าย	= ๑๕๐,๐๐๐	บาท
๒. เงินเดือนเดือนสุดท้าย	= ๑๕,๐๐๐	บาท
๓. เงินเดือนเฉลี่ย ๑๒ เดือนสุดท้าย + ๑๐%		
$(๑๒,๐๐๐ \times ๖) + (๑๕,๐๐๐ \times ๖) + ๑๐\%$	= ๑๔,๘๕๐	บาท
๑๒	(๑๓,๕๐๐ + ๑,๓๕๐)	
๔. เปรียบเทียบ เงินที่นายจ้างจ่าย กับ เงินเดือนเดือนสุดท้าย X จำนวนปีที่ทำงาน และ เงินเดือนเฉลี่ย ๑๒ เดือนสุดท้าย + ๑๐% X จำนวนปีที่ทำงาน	= ๑๕๐,๐๐๐ , ๑๕๐,๐๐๐ , ๑๔๘,๕๐๐	
๕. นำจำนวนเงินที่น้อยที่สุดตาม ๔. มาเป็นฐานเพื่อคำนวณค่าใช้จ่าย	= ๑๔๘,๕๐๐	บาท
๖. ค่าใช้จ่ายส่วนแรก (๗,๐๐๐ X ๑๐)	= ๗๐,๐๐๐	บาท
ค่าใช้จ่ายส่วนที่สอง (๑๔๘,๕๐๐ - ๗๐,๐๐๐) X ๕๐%	= ๓๙,๒๕๐	บาท
รวม ค่าใช้จ่าย (๗๐,๐๐๐ + ๓๙,๒๕๐)	= ๑๐๙,๒๕๐	บาท
๗. เงินได้หลังหักค่าใช้จ่าย ๑. - ๖.	= ๔๐,๗๕๐	บาท
๘. นำเงินได้หลังหักค่าใช้จ่ายตาม ๗. คำนวณภาษีตามอัตราภาษีเงินได้		
ภาษีที่ต้องชำระ	= ๒,๐๓๗.๕๐	บาท

ข้อสังเกต เงินที่นายจ้างจ่ายตามหลักเกณฑ์ของนายจ้าง เป็นเงินได้พึงประเมินตามข้อ ๑ (ง) ของประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ ๔๕) ลงวันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๕ ต้องนำไปกรอกในใบแบบแสดงรายการ ก ๕. เงินได้ที่จ่ายให้ครั้งเดียวที่มีวิธีการคำนวณแตกต่างไปจาก ๑.

ตัวอย่างที่ ๒ นาย จ. ทำงาน ๒ แห่ง คือรับราชการและบริษัท ได้ลาออกจากราชการ และบริษัทให้ออกจากงาน เมื่อ ๑ มกราคม ๒๕๕๕ หน่วยราชการจ่ายเงินให้โดยคำนวณจ่ายตามวิธีการเช่นเดียวกับการคำนวณบำเหน็จตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ๒๐๐,๐๐๐ บาท และจ่ายจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ๕๐๐,๐๐๐ บาท เงินชดเชยตามกฎหมายแรงงาน ๔๖๖,๑๒๙ บาท และจ่ายเงินอีกจำนวนหนึ่งตามหลักเกณฑ์ของนายจ้าง ๖๐๐,๐๐๐ บาท

ในปี ๒๕๕๔ นาย จ. ได้รับเงินเดือน ๆ ละ ๒๐,๐๐๐ บาทติดต่อกัน ก่อนออกจากงาน ๓ เดือน ได้รับเงินเดือนเพิ่มขึ้นเป็นเดือน ๆ ละ ๓๐,๐๐๐ บาท ทำงานมาเป็นเวลา ๑๐ ปี

นาย จ. เลือกเสียภาษีเงินได้โดยไม่นำไปรวมคำนวณกับเงินได้อย่างอื่น

วิธีคำนวณค่าชดเชยที่ได้รับยกเว้น ๓๐๐ วัน

จ.ค. ๕๔	๓๑ วัน	} ๙๒ วัน	เงินเดือน	๓๐,๐๐๐ X ๓	=	๙๐,๐๐๐	
พ.ย. ๕๔	๓๐ วัน						
ต.ค. ๕๔	๓๑ วัน						
ก.ย. ๕๔	๓๐ วัน						
ส.ค. ๕๔	๓๑ วัน						
ก.ค. ๕๔	๓๑ วัน						
มิ.ย. ๕๔	๓๐ วัน						
พ.ค. ๕๔	๓๑ วัน						
เม.ย. ๕๔	๓๐ วัน	๑๘๓ วัน	เงินเดือน	๒๐,๐๐๐ X ๖	=	๑๒๐,๐๐๐	บาท
มี.ค. ๕๔	๒๕ วัน	๒๕ วัน	เงินเดือน	๒๐,๐๐๐ X ๒๕/๓๑	=	๑๖,๑๒๙	บาท
		รวม ๓๐๐ วัน	ได้รับยกเว้น		=	๒๒๖,๑๒๙	บาท
			คงเหลือ ค่าชดเชยที่ไม่ได้รับยกเว้น (๔๖๖,๑๒๙ - ๒๒๖,๑๒๙)		=	๒๔๐,๐๐๐	บาท

วิธีการคำนวณ

๑. เงินที่นายจ้างจ่าย

๑.๑ เงินบำเหน็จบำนาญข้าราชการ	=	๒๐๐,๐๐๐	บาท	
๑.๒ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	=	๕๐๐,๐๐๐	บาท	
๑.๓ เงินชดเชยตามกฎหมายแรงงาน	=	๒๔๐,๐๐๐	บาท	
๑.๔ เงินที่จ่ายตามหลักเกณฑ์ของนายจ้าง	=	๖๐๐,๐๐๐	บาท	
	รวม	=	๑,๕๔๐,๐๐๐	บาท

๒. เงินเดือนเดือนสุดท้าย = ๓๐,๐๐๐ บาท
๓. เงินเดือนถ้วนเฉลี่ย ๑๒ เดือนสุดท้าย + ๑๐% = ๒๔,๗๕๐ บาท
 $(\frac{๒๐,๐๐๐ \times ๙}{๑๒}) + (๓๐,๐๐๐ \times \frac{๓}{๑๒}) + ๑๐\%$ = (๒๒,๕๐๐ + ๒,๒๕๐)
๔. เปรียบเทียบ เงินที่นายจ้างจ่ายตามเกณฑ์นายจ้าง กับ เงินเดือนเดือนสุดท้าย X จำนวนปีที่ทำงาน และเงินเดือนถ้วนเฉลี่ย ๑๒ เดือนสุดท้าย + ๑๐% X จำนวนปีที่ทำงาน
 = ๖๐๐,๐๐๐, ๓๐๐,๐๐๐, ๒๔๗,๕๐๐
๕. นำจำนวนเงินที่น้อยสุดตาม ๔. มารวมกับเงินได้ตาม ๑.๑, ๑.๒, ๑.๓ เพื่อเป็นฐานในการคำนวณ
 ค่าใช้จ่าย ๒๐๐,๐๐๐ + ๕๐๐,๐๐๐ + ๒๔๐,๐๐๐ + ๒๔๗,๕๐๐ = ๑,๑๘๗,๕๐๐ บาท
๖. ค่าใช้จ่ายส่วนแรก (๗,๐๐๐ X ๑๐) = ๗๐,๐๐๐ บาท
 ค่าใช้จ่ายส่วนที่สอง (๑,๑๘๗,๕๐๐ - ๗๐,๐๐๐) X ๕๐% = ๕๕๘,๗๕๐ บาท
 รวม ค่าใช้จ่าย (๗๐,๐๐๐ + ๕๕๘,๗๕๐) = ๖๒๘,๗๕๐ บาท
๗. เงินได้หลังหักค่าใช้จ่าย ๑. - ๖. = ๙๑๑,๒๕๐ บาท
๘. นำเงินได้หลังหักค่าใช้จ่ายตาม ๗. คำนวณภาษีตามอัตราภาษีเงินได้
 ภาษีที่ต้องชำระ = ๑๒๗,๒๕๐ บาท

ข้อสังเกต บริษัทให้ออกจากงานและจ่ายเงินชดเชยตามกฎหมายแรงงานให้ ๔๖๖,๑๒๙ บาท เงินชดเชยดังกล่าวได้รับยกเว้นเฉพาะค่าชดเชยส่วนที่ไม่เกินค่าจ้างหรือเงินเดือนค่าจ้างของการทำงานสามร้อยวันสุดท้าย แต่ไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท เงินชดเชยส่วนที่เหลือ ๒๔๐,๐๐๐ บาท ต้องนำไปกรอกในใบแนบแบบแสดงรายการ ก ๓.

กรณีคำนวณเงินได้ที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงานเฉพาะที่เลือกเสียภาษีโดยไม่นำไปรวมคำนวณภาษีกับเงินได้อื่น ๆ

ผู้มีเงินได้ : เลขประจำตัวประชาชน 3 1 5 9 7 4 8 4 0 2 9 8 7 เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> (กรอกเฉพาะกรณีเป็นผู้ไม่มีเลขประจำตัวประชาชน) ชื่อ นาย จ. .... ชื่อสกุล	ชื่อนายจ้าง	จำนวนปีที่ทำงาน
	1. บริษัท สบต จำกัด	10
	2. .... 3.	

ก การคำนวณเงินได้

- เงินบำเหน็จฯ ข้าราชการ -00
- เงินที่จ่ายจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ หรือ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) -00
- เงินชดเชยตามกฎหมายแรงงาน (หลังจากหักจำนวนเงินที่ได้รับยกเว้นแล้ว) * -00
- รวม (1. + 2. + 3.) -00
- เงินได้ที่จ่ายให้ครั้งเดียวที่มีวิธี การคำนวณแตกต่างไปจาก 1. -00
- รวมทั้งสิ้น (4. + 5.) -00
- หักได้รับยกเว้นกรณีผู้มีอายุตั้งแต่ 65 ปี ขึ้นไปไม่เกินคนละ 190,000 บาท*** -00
- คงเหลือ -00

ข การคำนวณค่าจ้าง

- เงินเดือนรับจากนายจ้าง
 เดือนสุดท้าย หรือ
 เฉลี่ย 12 เดือนสุดท้าย -00 x 10 ปี = -00 (จำนวนปีที่ทำงาน)
 + ร้อยละ 10 ของเงินเดือนถัวเฉลี่ย -00
 1. -00
- จำนวนเงินได้ที่ถือเป็นฐาน เพื่อคำนวณค่าใช้จ่าย ** -00
- ค่าใช้จ่ายส่วนแรก
 7,000 หรือ 3,500 (จำนวนปีที่ทำงาน) x ปี -00
 3,500
- คงเหลือ (2. - 3.) -00
- ค่าใช้จ่ายส่วนที่ 2 ร้อยละ 50 ของ 4. -00
- รวมค่าใช้จ่ายที่หักได้ทั้งหมด (3. + 5.) (ยกไปกรอกใน ก 2.) -00

ค การคำนวณภาษี

- เงินได้พึงประเมิน (ยกมาจาก ก 8.) -00
- หัก ค่าใช้จ่าย (ยกมาจาก ข 6.) -00
- เงินได้สุทธิ (1. - 2.)*** -00
- ภาษีคำนวณจากเงินได้สุทธิตาม 3. -00
- ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย (ตามหนังสือรับรองฯ ที่แนบ.....ฉบับ) -00
- ภาษีที่ต้องชำระเพิ่มเติม (ถ้า 4. มากกว่า 5.) ให้นำไปกรอกรายการในแบบ ภ.ง.ด.90 หรือ ภ.ง.ด.91 แล้วแต่กรณี -00
- ภาษีที่ชำระไว้เกิน (ถ้า 5. มากกว่า 4.) ให้นำไปกรอกรายการในแบบ ภ.ง.ด.90 หรือ ภ.ง.ด.91 แล้วแต่กรณี -00

ง เงินได้ที่ได้รับยกเว้น

- ระบุเงินได้ที่ได้รับยกเว้น -00 (เพื่อเป็นฐานในการคำนวณการซื้อหน่วยลงทุน)
- เงินได้ฯ ที่ข้าราชการได้รับตามโครงการเกษียณก่อนกำหนด
  - .....
  - .....

หมายเหตุ

* ได้รับยกเว้นไม่เกินค่าจ้างหรือเงินเดือนค่าจ้างของการทำงาน 800 วันสุดท้าย แต่ไม่เกิน 300,000 บาท ทั้งนี้ ต้องมีใช้กรณีเกษียณอายุหรือสิ้นสุดสัญญาจ้าง

** (ก) กรณีได้รับเงินได้เฉพาะ ก 1. ถึง 3. ให้นำจำนวนเงินตาม ก 4. มารอก
 (ข) กรณีได้รับเงินได้เฉพาะ ก 5.
 ถ้า ก 5. ไม่เกิน ข 1. ให้นำจำนวนเงินตาม ก 5. มารอก หรือ
 ถ้า ก 5. เกิน ข 1. ให้นำจำนวนเงินตาม ข 1. มารอก
 (ค) กรณีได้รับเงินได้ตาม ก 1. ถึง 3. และได้รับเงินได้ตาม ก 5. ด้วย
 ถ้า ก 5. ไม่เกิน ข 1. ให้นำจำนวนเงินตาม ก 6. มารอก หรือ
 ถ้า ก 5. เกิน ข 1. ให้นำจำนวนเงินตาม ก 4. + ข 1. มารอก

*** เงินได้สุทธิตาม ก 3. ไม่ได้รับยกเว้น 150,000 บาทแรก

**** กรณีผู้มีเงินได้ และคู่สมรสมีอายุตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไปในปีภาษี และเป็นผู้อยู่ในประเทศไทยต่างฝ่ายต่างมีเงินได้ตามมาตรา 40(1) ถึง (8) แห่งประมวลรัษฎากรให้ต่างฝ่ายต่างได้รับยกเว้นเงินได้คนละ 190,000 บาท โดยจะใช้สิทธิหักจากเงินได้ประเภทใดก็ได้ แต่สิทธิทั้งหมดรวมกันแล้วต้องไม่เกินคนละ 190,000 บาท

ข้าพเจ้าขอรับรองว่ารายการที่แสดงไว้เป็นความจริงทุกประการ

ลงชื่อ นาย จ. .... ผู้มีเงินได้
 วันที่ .....

ตัวอย่างที่ ๓ นาย ส. เป็นพนักงานธนาคารเข้าโครงการเกษียณอายุก่อนเวลา ทำงานมาแล้ว ๓๐ ปี ออกจากงานเมื่อ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ ได้รับเงินเดือนเท่ากันทุกเดือน ๘๖,๐๐๐ บาท นายจ้างจ่ายเงินให้จำนวนหนึ่งเป็นเงินบำเหน็จดำรงชีพ ๘๘๐,๐๐๐ บาท เงินตอบแทนพิเศษ ๑,๘๕๐,๐๐๐ บาท เงินชดเชย ๘๘๐,๐๐๐ บาท และได้เงินบำนาญหลังเกษียณอายุ ๖๕,๐๐๐ บาท

นาย ส. เลือกละทิ้งภาษีเงินได้โดยไม่นำไปรวมคำนวณกับเงินได้อย่างอื่น

วิธีการคำนวณ

๑. เงินที่นายจ้างจ่าย			
๑.๑ เงินบำเหน็จดำรงชีพ (๘๘๐,๐๐๐ - ๒๐๐,๐๐๐)	=	๖๘๐,๐๐๐	บาท
๑.๒ เงินตอบแทนพิเศษ	=	๑,๘๕๐,๐๐๐	บาท
๑.๓ เงินชดเชย	=	๘๘๐,๐๐๐	บาท
	รวม	=	๓,๖๒๐,๐๐๐ บาท
๒. เงินเดือนเดือนสุดท้าย	=	๘๖,๐๐๐	บาท
๓. เปรียบเทียบ เงินที่นายจ้างจ่ายตามเกณฑ์นายจ้าง กับ เงินเดือนเดือนสุดท้าย X จำนวนปีที่ทำงาน			
	=	๓,๖๒๐,๐๐๐, ๒,๕๘๐,๐๐๐	
๔. นำจำนวนเงินที่น้อยตาม ๓.เป็นฐานในการคำนวณค่าใช้จ่าย	=	๒,๕๘๐,๐๐๐	บาท
๕. ค่าใช้จ่ายส่วนแรก (๓,๕๐๐ X ๓๐)	=	๑๐๕,๐๐๐	บาท
ค่าใช้จ่ายส่วนที่สอง (๒,๕๘๐,๐๐๐ - ๑๐๕,๐๐๐) X ๕%	=	๑,๒๓๗,๕๐๐	บาท
รวม ค่าใช้จ่าย (๑๐๕,๐๐๐ + ๑,๒๓๗,๕๐๐)	=	๑,๓๔๒,๕๐๐	บาท
๖. เงินได้หลังหักค่าใช้จ่าย ๑. - ๕.	=	๒,๒๗๗,๕๐๐	บาท
๗. นำเงินได้หลังหักค่าใช้จ่ายตาม ๖. คำนวณภาษีตามอัตราภาษีเงินได้			
ภาษีที่ต้องชำระ	=	๕๒๘,๒๕๐	บาท

ข้อสังเกต ๑. เงินบำเหน็จดำรงชีพซึ่งพนักงานธนาคารได้รับยกเว้นเงินได้จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ตามข้อ ๒ (๗๓) แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ ๑๒๖ (พ.ศ. ๒๕๐๙) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร ส่วนที่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ถือเป็นเงินที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงาน ตามข้อ ๑ (ง) ของประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ ๔๕) ลงวันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๕ ต้องนำไปกรอกในใบแบบแบบแสดงรายการ ก ๕. เงินได้ที่จ่ายให้ครั้งเดียวที่มีวิธีการคำนวณแตกต่างไปจาก ๑.

๒. นาย ส. เข้าโครงการเกษียณอายุก่อนเวลา เงินชดเชย ๘๙๐,๐๐๐ บาท **ไม่ได้รับยกเว้น** ค่าชดเชยส่วนที่ไม่เกินค่าจ้างหรือเงินเดือนค่าจ้างของการทำงานสามร้อยวันสุดท้ายแต่ไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท เข้าลักษณะเป็นเงินได้พึงประเมินที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงาน ตาม ๑ (ง) ของ ประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ ๔๕) ลงวันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้นำไปรวมกับเงินที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวที่มีวิธีการแตกต่างไปจาก ๑ ในใบแนบฯ ก ๕. เทียบเคียงกับ ทางปฏิบัติที่กรมสรรพากรกำหนดไว้ตามบันทึกที่ กค ๐๘๑๑/๒๙๓ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕

๓. การคำนวณค่าใช้จ่ายกรณีผู้มีเงินได้ที่ได้รับทั้งเงินบำนาญและเงินบำเหน็จดำรงชีพเฉพาะเงินบำเหน็จดำรงชีพสำหรับส่วนที่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ให้คำนวณค่าใช้จ่ายเท่ากับ ๓,๕๐๐ บาท คูณด้วยจำนวนปีที่ทำงานแต่ไม่เกินเงินได้พึงประเมิน

๔. เงินบำนาญให้นำไปรวมคำนวณภาษีตามมาตรา ๔๘ (๑) และ (๒) แห่งประมวลรัษฎากร คือต้องนำไปรวมกับเงินได้อื่นในแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภ.ง.ด. ๙๐, ๙๑

กรณีคำนวณเงินได้ที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงานเฉพาะที่เลือกเสียภาษีโดยไม่นำไปรวมคำนวณภาษีกับเงินได้อื่น ๆ

ผู้มีเงินได้ : เลขประจำตัวประชาชน 3 1 5 9 7 4 8 4 0 2 9 8 7 เลขประจำตัวเสียภาษีอากร <input type="text"/> (กรอกเฉพาะกรณีเป็นผู้ไม่มีเลขประจำตัวประชาชน) ชื่อ นาย ส. ชื่อสกุล	ชื่อนายจ้าง	จำนวนปีที่ทำงาน
	1. ออมสิน	30
	2. 3.	

ก การคำนวณเงินได้

- เงินบำเหน็จ ข้าราชการ
- เงินที่จ่ายจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ หรือ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)
- เงินชดเชยตามกฎหมายแรงงาน (หลังจากหักจำนวนเงินที่ได้รับยกเว้นแล้ว) *
- รวม (1. + 2. + 3.)
- เงินได้ที่จ่ายให้ครั้งเดียวที่มีวิธีการคำนวณแตกต่างไปจาก 1.
- รวมทั้งสิ้น (4. + 5.)
- หักได้รับยกเว้นกรณีผู้มีอายุตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไปไม่เกินคนละ 190,000 บาท***
- คงเหลือ

ข การคำนวณภาษี

- เงินได้พึงประเมิน (ยกมาจาก ก 8.)
- หัก ค่าใช้จ่าย (ยกมาจาก ข 8.)
- เงินได้สุทธิ (1. - 2.)***
- ภาษีคำนวณจากเงินได้สุทธิตาม 3.
- ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย (ตามหนังสือรับรองฯ ที่แนบ.....ฉบับ)
- ภาษีที่ต้องชำระเพิ่มเติม (ถ้า 4. มากกว่า 5.) ให้นำไปกรอกรายการในแบบ ภ.ง.ด.90 หรือ ภ.ง.ด.91 แล้วแต่กรณี
- ภาษีที่ชำระไว้เกิน (ถ้า 5. มากกว่า 4.) ให้นำไปกรอกรายการในแบบ ภ.ง.ด.90 หรือ ภ.ง.ด.91 แล้วแต่กรณี

จ เงินได้ที่ได้รับยกเว้น

- ระบุเงินได้ที่ได้รับยกเว้น (เพื่อเป็นฐานในการคำนวณการซื้อหน่วยลงทุน)
- เงินได้ฯ ที่ข้าราชการได้รับตามโครงการเกษียณก่อนกำหนด
  - .....
  - .....

จ การคำนวณค่าจ้าง

- เงินเดือนรับจากนายจ้าง เดือนสุดท้าย หรือ เฉลี่ย 12 เดือนสุดท้าย + ร้อยละ 10 ของเงินเดือนเฉลี่ย 86000 00 00 00 $\times$ 30 ปี (จำนวนปีที่ทำงาน)
- จำนวนเงินได้ที่ถือเป็นฐานเพื่อคำนวณค่าใช้จ่าย ** 2580000 00 00
- ค่าใช้จ่ายส่วนแรก 7,000 หรือ 3,500 $\times$ 30 ปี (จำนวนปีที่ทำงาน) 105000 00
- คงเหลือ (2. - 3.) 2475000 00
- ค่าใช้จ่ายส่วนที่ 2 ร้อยละ 50 ของ 4. 1237500 00
- รวมค่าใช้จ่ายที่หักได้ทั้งหมด (3. + 5.) (ยกไปกรอกใน ก 2.) 1342500 00

หมายเหตุ
* ได้รับยกเว้นไม่เกินค่าจ้างหรือเงินเดือนค่าจ้างของการทำงาน 300 วันสุดท้าย แต่ไม่เกิน 300,000 บาท ทั้งนี้ ต้องมีใช้กรณีเกษียณอายุหรือสิ้นสุดสัญญาจ้าง
** (ก) กรณีได้รับเงินได้เฉพาะ ก 1. ถึง 3. ให้นำจำนวนเงินตาม ก 4. มากรอก
(ข) กรณีได้รับเงินได้เฉพาะ ก 5. ถ้า ก 5. ไม่เกิน ข 1. ให้นำจำนวนเงินตาม ก 5. มากรอก หรือ ถ้า ก 5. เกิน ข 1. ให้นำจำนวนเงินตาม ข 1. มากรอก
(ค) กรณีได้รับเงินได้ตาม ก 1. ถึง 3. และได้รับเงินได้ตาม ก 5. ด้วย ถ้า ก 5. ไม่เกิน ข 1. ให้นำจำนวนเงินตาม ก 6. มากรอก หรือ ถ้า ก 5. เกิน ข 1. ให้นำจำนวนเงินตาม ก 4. + ข 1. มากรอก
*** เงินได้สุทธิตาม ก 3. ไม่ได้รับยกเว้น 150,000 บาทแรก
**** กรณีผู้มีเงินได้ และคู่สมรสมีอายุตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไปในปีภาษี และเป็นผู้ที่อยู่ในประเทศไทยต่างฝ่ายต่างมีเงินได้ตามมาตรา 40(1) ถึง (8) แห่งประมวลรัษฎากรให้ต่างฝ่ายต่างได้รับยกเว้นเงินได้คนละ 190,000 บาท โดยจะใช้สิทธิหักจากเงินได้ประเภทใดก็ได้ แต่สิทธิทั้งหมดรวมกันแล้วต้องไม่เกินคนละ 190,000 บาท

ข้าพเจ้าขอรับรองว่ารายการที่แสดงไว้เป็นความจริงทุกประการ
ลงชื่อ นาย ส. ผู้มีเงินได้
วันที่ .....

ตัวอย่างที่ ๔ นาย A. เป็นพนักงานบริษัทเข้าโครงการเกษียณอายุก่อนกำหนด ทำงานมาแล้ว ๒๐ ปี ออกจากงานเมื่อ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ ได้รับเงินเดือน ๆ ละ ๔๕,๐๐๐ บาท บริษัทจ่ายเงินได้เพราะเหตุออกจากงาน เช่น เงินตอบแทนพิเศษ ๘๐๐,๐๐๐ บาท เงินชดเชย ๔๕๐,๐๐๐ บาท เงินที่จ่ายจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ๙๖๐,๐๐๐ บาท และบริษัทเป็นผู้รับภาระจ่ายค่าภาษีจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพให้ ๓๓,๐๐๐ บาท

นาย A. เลือกเสียภาษีเงินได้โดยไม่นำไปรวมคำนวณกับเงินได้อย่างอื่น

วิธีการคำนวณ

๑. เงินที่นายจ้างจ่าย
  - ๑.๑ เงินที่จ่ายจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
 $(๙๖๐,๐๐๐ + ๓๓,๐๐๐) = ๙๙๓,๐๐๐$ บาท
  - ๑.๒ เงินตอบแทนพิเศษ = ๘๐๐,๐๐๐ บาท
  - ๑.๓ เงินชดเชย = ๔๕๐,๐๐๐ บาท
  - รวม = ๒,๒๔๓,๐๐๐ บาท
๒. เงินเดือนเดือนสุดท้าย = ๔๕,๐๐๐ บาท
๓. เปรียบเทียบ เงินตอบแทนพิเศษ + เงินชดเชย กับ เงินเดือนเดือนสุดท้าย X จำนวนปีที่ทำงาน
 $= ๑,๒๕๐,๐๐๐, ๙๐๐,๐๐๐$
๔. นำจำนวนเงินที่น้อยตาม ๓. มารวมกับเงินที่จ่ายจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตาม ๑.๑ เป็นฐานในการคำนวณค่าใช้จ่าย $(๙๐๐,๐๐๐ + ๙๙๓,๐๐๐) = ๑,๘๙๓,๐๐๐$ บาท
๕. ค่าใช้จ่ายส่วนแรก $(๗,๐๐๐ \times ๒๐) = ๑๔๐,๐๐๐$ บาท
 ค่าใช้จ่ายส่วนที่สอง $(๑,๘๙๓,๐๐๐ - ๑๔๐,๐๐๐) \times ๕\% = ๘๗๖,๕๐๐$ บาท
 รวม ค่าใช้จ่าย $(๑๔๐,๐๐๐ + ๘๗๖,๕๐๐) = ๑,๐๑๖,๕๐๐$ บาท
๖. เงินได้หลังหักค่าใช้จ่าย ๑. - ๕. = ๑,๒๒๖,๕๐๐ บาท
๗. นำเงินได้หลังหักค่าใช้จ่ายตาม ๖. คำนวณภาษีตามอัตราภาษีเงินได้
 ภาษีที่ต้องชำระ = ๒๑๒,๙๕๐ บาท

ข้อสังเกต ๑. เงินชดเชยที่นาย A. ได้รับเนื่องจากเกษียณอายุก่อนกำหนด ๔๕๐,๐๐๐ บาท **ไม่ได้รับยกเว้น** ค่าชดเชยส่วนที่ไม่เกินค่าจ้างหรือเงินเดือนค่าจ้างของการทำงานสามร้อยวันสุดท้ายแต่ไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท เข้าลักษณะเป็นเงินได้พึงประเมินที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงาน ตาม ๑ (ง) ของประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ ๔๕) ลงวันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๕ให้นำไปรวมคำนวณกับเงินที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวที่มีวิธีการแตกต่างไปจาก ๑ ในใบแนบฯ เทียบเคียงกับทางปฏิบัติที่กรมสรรพากรกำหนดไว้ตามบันทึกที่ กค ๐๘๑๑/๒๕๓ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕

๒. เงินค่าภาษีจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่บริษัทเป็นผู้รับภาระ ถือเป็นเงินได้ประเภทเดียวกับเงินได้ที่ได้รับจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ให้นำไปรวมกับเงินที่จ่ายจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพกรอกในใบแนบฯ ก ๒. เทียบเคียงกับทางปฏิบัติที่กรมสรรพากรกำหนดไว้ตามบันทึก ที่ กค ๐๗๐๖/๕๗๑๓ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๔๖

ข้อหาเรือ

เลขที่หนังสือ : กค 0811/293

วันที่ : 12 กุมภาพันธ์ 2545

เรื่อง : ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา กรณีเงินได้ที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียว เพราะเหตุออกจากงาน

ข้อกฎหมาย : ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 45)ฯ

ข้อหารือ : การไฟฟ้าจ่ายเงินกองทุนสงเคราะห์ (กองทุนบำเหน็จ) เงินชดเชย และเงินตอบแทนพิเศษ ให้พนักงานที่เกษียณอายุหรือเกษียณอายุก่อนกำหนดโดยจ่ายเงินทุกประเภทในปีเดียวกัน และได้คำนวณภาษีเงินได้สำหรับเงินได้ที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียว เพราะเหตุออกจากงานดังกล่าวไว้ ดังนี้

1. เงินตอบแทนพิเศษ โดยนำมาเปรียบเทียบกับเงินเดือนเดือนสุดท้ายคูณด้วยจำนวนปีที่ทำงาน ซึ่งเงินเดือนเดือนสุดท้ายจะต้องไม่เกินจำนวนเงินเดือนถ้วนเฉลี่ย 12 เดือนสุดท้ายก่อนออกจากงาน บวกร้อยละ 10 ของเงินเดือนถ้วนเฉลี่ยนั้นคูณด้วยจำนวนปีที่ทำงาน

2. เงินกองทุนสงเคราะห์ฯ (กองทุนบำเหน็จ) และเงินชดเชยตามระเบียบคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ฯ พ.ศ. 2534 ได้เลือกเสียภาษีโดยหักค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรา 48(5) แห่งประมวลรัษฎากร ทั้งจำนวน ทั้งนี้เพราะเงินกองทุนสงเคราะห์ฯ ที่การไฟฟ้าฯ จ่ายให้พนักงานนั้น เป็นเงินได้ที่คำนวณตามหลักเกณฑ์และวิธีการเช่นเดียวกับการคำนวณบำเหน็จ ตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการจึงหาหรือว่าการไฟฟ้าฯ ได้คำนวณภาษีเงินได้สำหรับกรณีดังกล่าวไว้ถูกต้องหรือไม่

แนววินิจฉัย : กรณีการไฟฟ้าจ่ายเงินกองทุนสงเคราะห์ เงินชดเชย และเงินตอบแทนพิเศษ เข้าลักษณะเป็นเงินได้พึงประเมินที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงานตามข้อ 1(ง) ของประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 45)ฯ ลงวันที่ 24 กันยายน พ.ศ. 2535 การคำนวณค่าใช้จ่ายเป็นไปตามข้อ 3 ของประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ฯ ฉบับดังกล่าว

เลขตู้ : 65/31257

เลขที่หนังสือ : กค 0706/515

วันที่ : 18 มกราคม 2550

เรื่อง : ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา กรณีเงินได้จากการเกษียณอายุตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน

ข้อกฎหมาย : ข้อ 2(51) กฎกระทรวง ฉบับที่ 126ฯ

ข้อหารือ : นาย ก. ทำงานในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนและได้เกษียณอายุเมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2549 โดยได้รับเงินชดเชยจากการเกษียณอายุ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน นาย ก. จึงขอทราบว่าจะเงินได้จากการเกษียณอายุซึ่งเป็นเงินชดเชยตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานดังกล่าวนั้น เข้าลักษณะเป็นเงินชดเชยตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องนำมารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ทั้งนี้ เฉพาะค่าชดเชยส่วนที่ไม่เกินค่าจ้าง หรือเงินเดือนค่าจ้างของการทำงาน 300 วันสุดท้าย แต่ไม่เกิน 300,000 บาท ตาม ก 3. เงินชดเชยตามกฎหมายแรงงานของใบแนบแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาใช้หรือไม่

แนววินิจฉัย : เงินชดเชยตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานเฉพาะส่วนที่ไม่เกินค่าจ้างหรือเงินเดือนค่าจ้างของการทำงาน 300 วันสุดท้าย แต่ไม่เกิน 300,000 บาท ซึ่งได้รับยกเว้นไม่ต้องนำมารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดานั้น ไม่รวมถึงค่าชดเชยที่ลูกจ้างหรือพนักงานได้รับเพราะเหตุเกษียณอายุหรือสิ้นสุดสัญญาจ้าง ทั้งนี้ ตามข้อ 2(51) ของกฎกระทรวง ฉบับที่ 126 (พ.ศ. 2509) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร ดังนั้น กรณีนาย ก. ได้รับเงินชดเชยจากการเกษียณอายุ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน จึงไม่เข้าลักษณะเป็นเงินชดเชยตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานตาม ก 3. เงินชดเชยตามกฎหมายแรงงานของใบแนบแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

เลขตู้ : 70/34734

เลขที่หนังสือ : กค 0702/657

วันที่ : 22 มกราคม 2553

เรื่อง : ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา กรณีการคำนวณภาษีจากเงินที่ได้รับจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

ข้อกฎหมาย : มาตรา 48(5) แห่งประมวลรัษฎากร

ข้อหารือ นาย ก. ได้รับเงินได้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงาน 2 ประเภท ได้แก่ เงินชดเชยตามกฎหมายแรงงาน และเงินที่จ่ายจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ แต่นาย ก. ได้คงเงินในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พนักงานธนาคาร ท. ซึ่งจดทะเบียนแล้ว โดยมี บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ธนาคารทหารไทย จำกัด ที่มีหน้าที่ดูแลกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของพนักงานต่อไป โดยจะขอรับเงินจากกองทุนดังกล่าวในปี 2553 นาย ก. จึงขอทราบว่าการยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในปี 2553 นาย ก. มีสิทธิเลือกเสียภาษีแยกต่างหากจากเงินได้อื่น ตามมาตรา 48(5) แห่งประมวลรัษฎากร ได้หรือไม่

แนววินิจฉัย ธนาคารฯ ได้จ่ายเงินได้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงานให้นาย ก. ดังนี้

1. เงินเทียบเท่าเงินชดเชยตามกฎหมายแรงงาน และเงินตอบแทนพิเศษ (เงินบอกกล่าวล่วงหน้า เงินเพิ่มพิเศษตอบแทน ตามอายุงาน และเงินชดเชยสิทธิหยุดพักผ่อนประจำปี) จำนวน 1,305,827 บาท ได้รับเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2552
2. เงินที่จ่ายจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ จำนวน 1,224,240.96 บาท ได้รับเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2552 ซึ่งนาย ก. เลือกว่าคงไว้ในกองทุนฯ ต่อไป โดยจะขอรับเงินดังกล่าวจากกองทุนฯ ในปี 2553

ดังนั้น กรณีนาย ก. ได้รับได้รับเงินเทียบเท่าเงินชดเชยตามกฎหมายแรงงาน และเงินตอบแทนเพราะเหตุออกจากงาน ในปี 2552 และต่อมาจะรับเงินจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพอีกในปี 2553 ถือเป็นกรณีที่มีการจ่ายเงินจากผู้จ่ายรายเดียวกันหลายครั้ง ไม่ว่าจะแบ่งจ่ายจากเงินประเภทเดียวกันหรือหลายประเภท ในการยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในปี 2553 นาย ก. ไม่มีสิทธินำเงินที่ได้รับจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมาเลือกเสียภาษีแยกต่างหากจากเงินได้อื่นได้ ทั้งนี้ ตามมาตรา 48(5) แห่งประมวลรัษฎากร ประกอบกับข้อ 2(ข) ของประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 45) เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ของเงินได้พึงประเมิน ตามมาตรา 40(1) และ (2) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งนายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุ ออกจากงานตามมาตรา 48(5) และ 50(1) แห่งประมวลรัษฎากร ลงวันที่ 24 กันยายน พ.ศ. 2535 ดังนั้น นาย ก. จึงต้องนำเงินที่ได้รับจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ในปี 2553 มารวมคำนวณกับเงินได้พึงประเมินประเภทอื่นที่ได้รับในระหว่างปีภาษี เพื่อยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษี ตามมาตรา 56 แห่งประมวลรัษฎากร

เลขตู้ : 73/37112

เลขที่หนังสือ : กค 0702/760

วันที่ : 28 มกราคม 2553

เรื่อง : ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย กรณีเงินที่ได้รับอันเนื่องมาจากการสิ้นสุดสัญญาจ้าง

ข้อกฎหมาย : มาตรา 40 (1) มาตรา 48 (1) (5) แห่งประมวลรัษฎากร และกฎกระทรวง ฉบับที่ 126ฯ ข้อ 2 (5)

ข้อหารือ บริษัทฯ อยู่ระหว่างการดำเนินการปรับโครงสร้างภายในองค์กร มีการเลิกสัญญาจ้างของพนักงานจำนวนหนึ่ง โดยให้ พนักงานยื่นหนังสือลาออก และบริษัทฯ จะจ่ายเงินตอบแทนให้แก่พนักงานจำนวนเท่ากับค่าชดเชยและผลประโยชน์อื่นๆ ตาม กฎหมาย ที่พนักงานควรจะได้รับตามที่กฎหมายคุ้มครองแรงงานกำหนดในกรณีพนักงานถูกเลิกจ้าง ซึ่งเงินจำนวนนี้โดยปกติแล้ว จะไม่จ่ายให้แก่พนักงานที่ลาออก และบริษัทฯ จะออกหนังสือรับรองการทำงานให้แก่พนักงานโดยระบุเหตุของการสิ้นสุดการจ้าง ว่าเป็นกรณีการลาออก พนักงานที่ตกลงจะสิ้นสุดสัญญาจ้างมีระยะเวลาการปฏิบัติงานไม่ถึง 5 ปี และจะได้รับเงินตอบแทน ดังต่อไปนี้

1. ค่าชดเชยซึ่งคำนวณตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541
2. สิ้นจ้างแทนการบอกกล่าวล่วงหน้า
3. ค่าจ้างสำหรับวันหยุดพักผ่อนประจำปีที่ไม่ได้ใช้ และ
บริษัทฯ ขอหารือว่า

1. แม้ว่าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสิ้นสุดสัญญาจ้างจะแสดงว่าเหตุแห่งการสิ้นสุดสัญญาคือการลาออก โดยพนักงานได้ยื่น หนังสือลาออกให้แก่บริษัทฯ แต่สาระสำคัญของเงินที่จ่ายให้แก่พนักงานตามข้อ 1 คือการจ่ายค่าชดเชยตามกฎหมายคุ้มครอง แรงงาน ดังนั้นเงินที่จ่ายตามข้อ 1 ยังคงถือเป็นค่าชดเชยที่ลูกจ้างได้รับตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานตามข้อ 2 (51) ของกฎกระทรวง ฉบับที่ 126 (พ.ศ. 2509) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร พนักงานจึงมีสิทธิได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ บุคคลธรรมดาจากค่าชดเชยส่วนที่ไม่เกินค่าจ้างของการทำงาน 300 วันสุดท้าย แต่ไม่เกิน 300,000 บาท ในกรณีนี้ บริษัทฯ ไม่มี หน้าที่ต้องหักภาษี ณ ที่จ่ายจากเงินที่ชำระตามข้อ 1 ใช่หรือไม่

2. เงินที่จ่ายตามข้อ 2 - 3 ถือเป็นเงินที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงานและถือเป็นรายได้จากการจ้างงาน เช่นเดียวกับเงินเดือน ตามมาตรา 40(1) แห่งประมวลรัษฎากร บริษัทฯ มีหน้าที่ต้องหักภาษี ณ ที่จ่ายจากจำนวนเงินดังกล่าว โดย พนักงานจะมีสิทธิเลือกคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามมาตรา 48(5) แห่งประมวลรัษฎากร ใช่หรือไม่

แนววินิจฉัย 1. กรณีบริษัทฯ เลิกจ้างพนักงาน โดยให้พนักงานยื่นหนังสือลาออกนั้น แม้บริษัทฯ จะจ่ายเงินชดเชยให้แก่พนักงาน ซึ่งคำนวณ ตามหลักเกณฑ์ค่าชดเชย ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 เงินจำนวนดังกล่าวไม่ถือเป็นค่าชดเชยการเลิกจ้างตาม มาตรา 118 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 พนักงานที่ยื่นหนังสือลาออก จึงไม่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ตามข้อ 2(51) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 126 (พ.ศ. 2509) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร

2. กรณีสินจ้างแทนการบอกกล่าวล่วงหน้า และค่าจ้างสำหรับวันหยุดพักผ่อนประจำปีที่ไม่ได้ใช้ โดยให้พนักงานยื่นหนังสือ ลาออกนั้น เข้าลักษณะเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(1) แห่งประมวลรัษฎากร และไม่ถือเป็นเงินที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียว เพราะเหตุออกจากงานที่ผู้มีเงินได้มีสิทธิจะเลือกเสียภาษีตามมาตรา 48(5) แห่งประมวลรัษฎากร ผู้มีเงินได้ต้องนำเงินได้ดังกล่าวไปรวมคำนวณภาษีกับเงินได้ประเภทอื่นตามมาตรา 48(1) แห่งประมวลรัษฎากร

เลขตู้ :73/37114

เลขที่หนังสือ : กค 0702/1968

วันที่ : 12 มีนาคม 2553

เรื่อง : ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา กรณีการออกจากงานก่อนการเกษียณอายุ

ข้อกฎหมาย : มาตรา 42 และมาตรา 42(25) แห่งประมวลรัษฎากร

ข้อหารือ นาย ก. อายุ 54 ปี เป็นพนักงานธนาคารฯ (ธนาคารฯ) มีอายุงาน 31 ปี ได้ป่วยเป็นโรคหลอดเลือดสมองแตก เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2552 โดยมีอาการอัมพาตอ่อนแรงซีกขวา ธนาคารฯ ได้แนะนำให้ นาย ก. ยื่น ใบลาออกโดยขอรับเงินช่วยเหลือตามระเบียบของธนาคาร ซึ่งพิจารณาตามตำแหน่งองค์กรและอายุงาน นาย ก. มีตำแหน่งเป็นหัวหน้างาน มีอายุงาน 25 ปีขึ้นไป นาย ก. จึงยื่นใบลาออกจากงานโดยมีผลตั้งแต่วันที่ 18 มกราคม 2553 โดยได้รับเงินช่วยเหลือจากธนาคารฯ ดังนี้

1. เงินช่วยเหลือตามระเบียบของธนาคาร โดยคิดจากเงิน เดือน เดือนสุดท้ายรวมกับ ค่าครองชีพคุณด้วยอายุงาน

2. เงินสมทบจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

3. เงินบำเหน็จชราภาพ จากกองทุนประกันสังคม

นาย ก. จึงขอทราบว่ามีสิทธิได้รับยกเว้นภาษี เงินได้บุคคลธรรมดาหรือไม่

แนววินิจฉัย 1. กรณีตาม 1. เงินช่วยเหลือตามระเบียบของธนาคารเข้าลักษณะ เป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (1) แห่งประมวล รัษฎากร ไม่เข้าลักษณะเป็นเงินได้พึงประเมินที่จะได้รับยกเว้นไม่ต้องนำไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ตามมาตรา 42 แห่ง ประมวลรัษฎากร และในขณะนี้ยังไม่มีความหมายใดกำหนดให้เงินได้พึงประเมินดังกล่าวได้ รับการยกเว้นภาษีเงินได้แต่อย่างใด

2. กรณีตาม 2. เมื่อนาย ก. ได้ยื่นความประสงค์จะขอลาออก จากงานก่อนเกษียณอายุ 60 ปี เพราะป่วยด้วยโรคหลอดเลือด สมองแตก หากนาย ก. มีหลักฐานยืนยันจากแพทย์ที่ทางราชการรับรองว่า นาย ก. ออกจากงานเพราะทุพพลภาพ ทำให้ไม่สามารถ ที่จะทำงานในตำแหน่งหน้าที่ซึ่งปฏิบัติอยู่นั้นต่อไป และมีหลักฐานจากธนาคารฯ รับรองว่า นาย ก. ออกจากงานเพราะเหตุดังกล่าว มาแสดง จึงเข้าลักษณะเป็น การออกจากงานเพราะทุพพลภาพ ตามข้อ 1 (2) และข้อ 1 วรรคสอง ของประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 52) เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการ สำหรับกรณี ลูกจ้างออกจากงาน เพราะเกษียณอายุ ทุพพลภาพ หรือตาย ลงวันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2538 เงินหรือผลประโยชน์ใดๆ ที่นาย ก. ได้รับจาก กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ในกรณีดังกล่าว จึงจะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ตามข้อ 2(36) ของกฎกระทรวง ฉบับที่ 126 (พ.ศ. 2509) ออกตาม ความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้น รัษฎากร

3. กรณีตาม 3. หากเป็นเงินประโยชน์ทดแทนที่ผู้ประกันตน ได้รับจากกองทุนประกันสังคม ตามกฎหมายว่าด้วย การประกันสังคม ได้รับยกเว้นไม่ต้องนำไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ ตามมาตรา 42(25) แห่งประมวลรัษฎากร

เลขตู้ : 73/37199

เลขที่หนังสือ : กค 0702/6468

วันที่ : 26 สิงหาคม 2553

เรื่อง : การยกเว้นภาษีเงินได้ กรณีเงินบำเหน็จดำรงชีพข้าราชการส่วนท้องถิ่น

ข้อกฎหมาย : มาตรา 42(14) แห่งประมวลรัษฎากร

ข้อหารือ กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นได้หารือการยกเว้นภาษีเงินได้ กรณีเงินบำเหน็จดำรงชีพข้าราชการส่วนท้องถิ่น

แนววินิจฉัย เงินบำเหน็จดำรงชีพที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นได้รับตามมาตรา 46/1 แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2500 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จ บำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ 7 พ.ศ. 2548 เข้าลักษณะเป็นบำเหน็จดำรงชีพ ตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และ กฎหมายว่าด้วยกองทุน บำเหน็จบำนาญข้าราชการ โดยข้าราชการส่วนท้องถิ่นและพนักงานของข้าราชการส่วนท้องถิ่นได้รับยกเว้นไม่ ต้องนำเงินบำเหน็จดำรงชีพมารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ตามมาตรา 42 (17) แห่งประมวลรัษฎากร ประกอบกับ ข้อ 2 (64) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 126 (พ.ศ. 2509) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร ลงวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2509

เลขตู้ : 73/37484

เลขที่หนังสือ : กค 0702/10195

วันที่ : 28 ธันวาคม 2553

เรื่อง : ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา กรณีออกจากงานก่อนเกษียณอายุ

ข้อกฎหมาย : กฎกระทรวง ฉบับที่ 126 ข้อ 2(36) และประกาศอธิบดีกรมสรรพากรฯ (ฉบับที่ 52) ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘

ข้อหารือ ๑. นาย ส. และนาย ศ. เป็นพนักงานของธนาคาร T จำกัด (มหาชน) ได้สมัครเข้าร่วมโครงการเกษียณอายุก่อนกำหนดโดย สมัครใจในปี ๒๕๕๒ ตามระเบียบของธนาคารที่๕๔/๒๕๕๐ เรื่อง ข้อบังคับว่าด้วยการพ้นสภาพจากการเป็นพนักงาน กรณีลาออก เกษียณอายุ และถึงแก่กรรม ลงวันที่ ๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๑.๑ พนักงานทุกคนจะเกษียณ เมื่อมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์

๑.๒ พนักงานทุกตำแหน่ง ที่มีอายุครบ ๕๕ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป มีสิทธิที่จะยื่นขอเกษียณอายุก่อนกำหนดได้ โดยขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของธนาคารแต่เพียงฝ่ายเดียวที่จะเห็นสมควรให้พนักงานผู้นั้นพ้นสภาพจากการเป็นพนักงานของธนาคาร เพื่อรับเงิน ค่าชดเชยและเงินสมทบตามข้อบังคับของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานธนาคาร T จำกัด (มหาชน) ซึ่งจดทะเบียนแล้ว ธนาคารได้อนุมัติให้นาย ส. และนาย ศ. เกษียณอายุก่อนกำหนดตามโครงการ โดยธนาคารได้สิ้นสุดสัญญาจ้างตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๒ เป็นต้นไป

๒. นาย ส. และนาย ศ. ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยมีรายละเอียดดังนี้

๒.๑ นาย ส. อายุ ๕๘ ปี เป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานธนาคาร T จำกัด (มหาชน) ซึ่งจดทะเบียนแล้ว มีอายุสมาชิก ๑๓ ปี ๙ เดือน อายุงาน ๓๘ ปี ได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ปีภาษี ๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ โดยนำเงินเดือน และเงินได้ที่จ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงานมาคำนวณในใบแนบ

๒.๒ นาย ศ. อายุ ๕๕ ปี เป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานธนาคาร T จำกัด (มหาชน) ซึ่งจดทะเบียนแล้ว มีอายุสมาชิก ๑๑ ปี ๙ เดือน อายุงาน ๓๓ ปี ได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ปีภาษี ๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ โดยนำเงินเดือน และเงินได้ที่จ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงานมาคำนวณในใบแนบ

แนววินิจฉัย ธนาคารฯ มีข้อตกลงให้พนักงานทุกคนเกษียณอายุ เมื่อมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ และต่อมาธนาคารฯ ได้ออกระเบียบแก้ไข เพิ่มเติมตามระเบียบที่ ๕๔/๒๕๕๐ฯ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๐ กำหนดให้พนักงานทุกคนเกษียณ เมื่อมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ หรือพนักงานทุกตำแหน่งที่มี อายุครบ ๕๕ ปี บริบูรณ์ขึ้นไป มีสิทธิที่จะยื่นขอเกษียณอายุก่อนกำหนดได้ โดยขึ้นอยู่กับดุลยพินิจ ของ ธนาคารฯ นั้น หากเป็นการออกจากงานเมื่อพนักงานมีอายุไม่ต่ำกว่า ๕๕ ปีบริบูรณ์ ซึ่งออกจากงานเพราะครบกำหนดหรือสิ้นกำหนด เวลาทำงานตามสัญญาจ้างแรงงานที่เป็นลายลักษณ์อักษร และเป็นสมาชิกกองทุนฯ มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี เงินหรือผลประโยชน์ใดๆ ที่พนักงานจะได้รับจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ย่อมได้รับยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ตามข้อ ๒(๓๖) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๒๖ (พ.ศ. ๒๕๐๙)ฯ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๙ ประกอบกับข้อ ๑(๑) ของประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ ๕๒)ฯ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๘

เลขตู้ : 73/37654

ภาคผนวก

ประมวลรัชฎาการ

มาตรา ๔๘ (๕) “ผู้มีเงินได้จะเลือกเสียภาษีโดยไม่ต้องนำไปรวมคำนวณภาษีตาม ๔๘ (๑) และ (๒) ก็ได้ สำหรับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๑) และ (๒) ซึ่งเป็นเงินที่นายจ้างให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงาน ซึ่งได้คำนวณจ่ายจากระยะเวลาที่ทำงานและได้จ่ายตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด โดยให้นำเงินได้พึงประเมินดังกล่าวหักค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนเท่ากับ ๗,๐๐๐ บาท คูณด้วยจำนวนปีที่ทำงานแต่ไม่เกินเงินได้พึงประเมิน เหลือเท่าใดให้หักค่าใช้จ่ายอีกร้อยละ ๕๐ ของเงินที่เหลือนั้น แล้วคำนวณภาษีตามอัตราภาษีเงินได้

ในกรณีเงินได้พึงประเมินดังกล่าวจ่ายในลักษณะเงินบำเหน็จจำนวนหนึ่งและเงินบำนาญอีกจำนวนหนึ่ง ให้ถือว่าเฉพาะเงินที่จ่ายในลักษณะเงินบำเหน็จเป็นเงินซึ่งนายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียว เพราะเหตุออกจากงาน และให้ลดค่าใช้จ่ายจำนวน ๗,๐๐๐ บาท ลงเหลือ ๓,๕๐๐ บาท

จำนวนปีที่ทำงานตามวรรคหนึ่ง ในกรณีเงินบำเหน็จหรือเงินอื่นใดในลักษณะเดียวกันที่ทางราชการจ่าย ให้ถือจำนวนปีที่ใช้เป็นเกณฑ์คำนวณเงินบำเหน็จหรือเงินอื่นใดในลักษณะเดียวกันนั้นตามกฎหมายระเบียบหรือข้อบังคับของทางราชการ

ในการคำนวณจำนวนปีที่ทำงาน นอกจากกรณีตามวรรคสาม เศษของปี ถ้าถึงหนึ่งร้อยแปดสิบสามวันให้ถือเป็นหนึ่งปี ถ้าไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบสามวันให้ปัดทิ้ง .....

พระราชกฤษฎีกา
ออกตามความในประมวลรัษฎากร
ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 470)
พ.ศ. 2551

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2551
เป็นปีที่ 63 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้
ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับเงินได้สุทธิจากการ
คำนวณภาษีเงินได้ตามมาตรา 48(1) แห่งประมวลรัษฎากร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 187 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา
3(1) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 10)
พ.ศ. 2496 อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่ง
มาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 33 และมาตรา 41 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้
โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้
ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร
ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 470) พ.ศ. 2551”

มาตรา 2 พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็น
ต้นไป

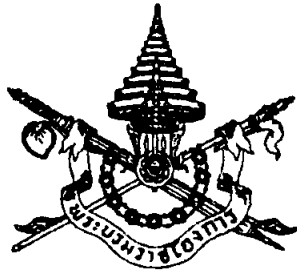
มาตรา 3 ให้ยกเลิกพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้น
รัษฎากร (ฉบับที่ 430) พ.ศ. 2548

มาตรา 4 ให้ยกเว้นภาษีเงินได้ตามส่วน 2 หมวด 3 ในลักษณะ 2 แห่งประมวล
รัษฎากร สำหรับเงินได้สุทธิจากการคำนวณภาษีเงินได้ตามมาตรา 48(1) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไข
เพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 10 ลงวันที่ 7 พฤศจิกายน พ.ศ. 2520 เฉพาะส่วนที่ไม่เกินหนึ่ง
แสนห้าหมื่นบาทแรก ในปีภาษีนั้น ทั้งนี้ สำหรับเงินได้สุทธิที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2551 เป็นต้นไป

มาตรา 5 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้
ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

สมัคร สุนทรเวช

นายกรัฐมนตรี

พระราชกฤษฎีกา

เงินช่วยเหลือผู้ซึ่งออกจากราชการตามมาตรการ

ปรับปรุงอัตรากำลังของส่วนราชการ

พ.ศ. ๒๕๕๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

เป็นปีที่ ๖๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้มีการจ่ายเงินช่วยเหลือผู้ซึ่งออกจากราชการตามมาตรการปรับปรุงอัตรากำลังของส่วนราชการ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจ่ายเงินบางประเภทตามงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาเงินช่วยเหลือผู้ซึ่งออกจากราชการตามมาตรการปรับปรุงอัตรากำลังของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๕๑”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชกฤษฎีกานี้

“ข้าราชการ” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ข้าราชการตำรวจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการตำรวจ และข้าราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหาร

“โครงการ” หมายความว่า โครงการให้เงินช่วยเหลือผู้ซึ่งออกจากราชการตามมาตรการปรับปรุงอัตราค่าจ้างของส่วนราชการ

“เงินเดือนเดือนสุดท้าย” หมายความว่า เงินเดือนที่ได้รับจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือนเดือนสุดท้ายที่ออกจากราชการ รวมทั้งเงินเดือนที่ได้เลื่อนครั้งสุดท้ายก่อนออกจากราชการ และเงินประจำตำแหน่ง แต่ไม่รวมถึงเงินเพิ่มทุกประเภท

“เงินประจำตำแหน่ง” หมายความว่า เงินประจำตำแหน่งตามบัญชีท้ายกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง หรือเงินวิทยฐานะตามบัญชีท้ายกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับในเดือนสุดท้ายที่ออกจากราชการ ทั้งนี้ ให้หมายความรวมถึง

(๑) เงินประจำตำแหน่งของผู้มีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งแต่ได้งดไว้โดยเลือกรับเงินประเภทอื่นแทน

(๒) เงินค่าตอบแทนของผู้มีสิทธิได้รับในอัตราเท่ากับเงินประจำตำแหน่งตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินตอบแทนพิเศษชั่วคราวของข้าราชการในช่วงปรับโครงสร้าง กระทรวง ทบวง กรม ใหม่

“เงินช่วยเหลือ” หมายความว่า เงินที่จ่ายให้แก่ข้าราชการซึ่งได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการตามมาตรการปรับปรุงอัตราค่าจ้างของส่วนราชการ

“เวลาราชการ” หมายความว่า เวลาที่ข้าราชการรับราชการมาตั้งแต่ต้นจนถึงวันสุดท้ายที่ได้รับเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ แต่ไม่รวมถึงเวลาราชการที่มีสิทธิได้นับเพิ่มขึ้นเป็นทวีคูณ

“เวลาราชการที่เหลือ” หมายความว่า เวลาตั้งแต่วันที่ได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการจนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ของปีงบประมาณที่ข้าราชการผู้ประสงค์จะลาออกจากราชการมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์

มาตรา ๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๕ ข้าราชการซึ่งมีสิทธิเข้าร่วมโครงการต้องเป็นข้าราชการในสังกัดส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ส่วนราชการที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้ออกจากระบบราชการ
- (๒) ส่วนราชการที่ประสงค์จะยุบเลิกบางภารกิจ
- (๓) ส่วนราชการที่มีอัตรากำลังเกินความจำเป็น หรือ
- (๔) ส่วนราชการที่มีจำนวนข้าราชการอายุตั้งแต่ห้าสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปมากกว่าร้อยละสิบของจำนวนข้าราชการทั้งหมดของส่วนราชการนั้น

มาตรา ๕ ข้าราชการซึ่งจะเข้าร่วมโครงการต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ ในวันที่ได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการ

- (๑) มีอายุตั้งแต่ห้าสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปหรือมีเวลาราชการตั้งแต่ยี่สิบห้าปีขึ้นไป ทั้งนี้ ให้นับถึงวันที่ได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการ
- (๒) มีเวลาราชการที่เหลือไม่น้อยกว่าหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการ
- (๓) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักราชการ ถูกสอบสวน หรืออยู่ในระหว่างการดำเนินการลงโทษทางวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการประเภทนั้น ๆ หรือเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาซึ่งมิใช่ความผิดลหุโทษหรือความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท
- (๔) ไม่เป็นผู้อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะต้องออกจากราชการไม่ว่ากรณีใด ๆ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการประเภทนั้น ๆ

(๕) ไม่เป็นผู้อยู่ระหว่างปฏิบัติราชการชดใช้ตามสัญญาที่ได้ทำไว้กับส่วนราชการในการไปศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัย เว้นแต่จะยินยอมชดใช้เงินตามสัญญาผูกพันที่ได้ทำไว้กับราชการและได้ปฏิบัติราชการชดใช้มาแล้วไม่น้อยกว่าระยะเวลาศึกษา ฝึกอบรมหรือปฏิบัติการวิจัยนั้น

วันที่ได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการตามวรรคหนึ่งต้องอยู่ในระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ ทั้งนี้ ตามเงื่อนไขของโครงการ

มาตรา ๖ ให้จ่ายเงินช่วยเหลือแก่ข้าราชการซึ่งได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการตามโครงการเป็นจำนวนเท่ากับจำนวนปีของเวลาราชการที่เหลือบวกด้วยแปดและคูณด้วยเงินเดือนเดือนสุดท้าย แต่เมื่อรวมกันแล้วต้องไม่เกินสิบห้าเท่าของเงินเดือนเดือนสุดท้าย

การนับเวลาราชการที่เหลือตามวรรคหนึ่ง ให้คำนวณเป็นปี แต่ถ้ามีเศษของปีถึงครึ่งปีให้ได้รับเงินช่วยเหลือเพิ่มขึ้นอีกครั้งหนึ่งของเงินเดือนเดือนสุดท้าย

การเบิกจ่ายเงินช่วยเหลือให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

การรับเงินช่วยเหลือตามวรรคหนึ่ง ไม่ตัดสิทธิของข้าราชการที่มีอยู่ตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการและกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการรวมถึงสิทธิประโยชน์อื่นใดที่ทางราชการให้แก่ผู้รับบำเหน็จบำนาญ

มาตรา ๗ ในกรณีที่ข้าราชการซึ่งมีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือตามมาตรา ๖ ถึงแก่ความตายก่อนได้รับเงินช่วยเหลือ ให้จ่ายเงินช่วยเหลือแก่ผู้มีสิทธิรับมรดกตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๘ ภายในระยะเวลาสามเดือนนับแต่วันที่ได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการ หากปรากฏว่าข้าราชการซึ่งได้รับเงินช่วยเหลือขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามลักษณะหนึ่งลักษณะใดตามมาตรา ๕ ข้าราชการผู้นั้นไม่มีสิทธิที่จะได้รับเงินช่วยเหลือตามมาตรา ๖ และให้ส่วนราชการที่อนุญาตให้ลาออกจากราชการเรียกเงินช่วยเหลือคืน โดยผู้นั้นต้องคืนเงินช่วยเหลือภายในเวลาและตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

ในกรณีที่บุคคลตามวรรคหนึ่งประสงค์จะกลับเข้ารับราชการ และมีใช้กรณีที่เป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕ (๓) หรือ (๔) ให้หัวหน้าส่วนราชการซึ่งอนุญาตให้ลาออกจากราชการสั่งบรรจุ

และแต่งตั้งให้ผู้นั้นดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าเดิมแต่ไม่มีสิทธิได้รับเงินเดือน เงินอื่นที่จ่ายเป็นรายเดือน และสิทธิประโยชน์อย่างอื่นที่ทางราชการให้แก่ผู้นั้นในระหว่างที่ไม่ได้ปฏิบัติราชการ

มาตรา ๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๘ ผู้ซึ่งได้รับเงินช่วยเหลือตามมาตรา ๖ แล้วหากกลับเข้าเป็นข้าราชการประจำในส่วนราชการที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือกำกับของฝ่ายบริหารอีก ให้ผู้นั้นส่งคืนเงินช่วยเหลือที่ได้รับไว้ทั้งหมด พร้อมทั้งดอกเบี้ยตามอัตราเงินฝากประจำสิบสองเดือนของธนาคารออมสินตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๑๐ ให้นำความในมาตรา ๘ มาใช้บังคับกับผู้ซึ่งได้รับเงินช่วยเหลือตามมาตรา ๖ แล้วและต่อมาได้รับการบรรจุเป็นพนักงานราชการ โดยอนุโลม ทั้งนี้ เฉพาะกรณีที่สัญญาจ้างมีระยะเวลาเกินหนึ่งปี โดยให้นับรวมระยะเวลาการต่ออายุสัญญาจ้างด้วย

มาตรา ๑๑ ให้โครงการตามมาตรการปรับปรุงอัตรากำลังของส่วนราชการที่ส่วนราชการตามมาตรา ๔ ได้ดำเนินการก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ เป็นโครงการตามพระราชกฤษฎีกานี้ และให้ข้าราชการซึ่งแสดงความประสงค์และได้รับการอนุมัติเข้าร่วมโครงการดังกล่าวก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ เป็นการแสดงความประสงค์และได้รับการอนุมัติเข้าร่วมโครงการตามพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๑๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

สมัคร สุนทรเวช

นายกรัฐมนตรี

กฎกระทรวง

กำหนดอัตราและวิธีการรับบำเหน็จดำรงชีพ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕ และมาตรา ๕๗/๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ให้ยกเลิกความในข้อ ๑ แห่งกฎกระทรวงกำหนดอัตราและวิธีการรับบำเหน็จดำรงชีพ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑ บำเหน็จดำรงชีพให้จ่ายในอัตราสิบห้าเท่าของบำนาญรายเดือนที่ได้รับแต่ไม่เกินสี่แสนบาท โดยให้มีสิทธิขอรับบำเหน็จดำรงชีพได้ตามวิธีการดังนี้

(๑) ผู้รับบำนาญซึ่งมีอายุต่ำกว่าหกสิบห้าปีบริบูรณ์ ให้มีสิทธิขอรับบำเหน็จดำรงชีพได้ไม่เกินสองแสนบาท

(๒) ผู้รับบำนาญซึ่งมีอายุตั้งแต่หกสิบห้าปีบริบูรณ์ขึ้นไป ให้มีสิทธิขอรับบำเหน็จดำรงชีพได้ไม่เกินสี่แสนบาท แต่ถ้าผู้รับบำนาญนั้นได้ใช้สิทธิตาม (๑) ไปแล้ว ให้ขอรับบำเหน็จดำรงชีพได้ไม่เกินส่วนที่ยังไม่ครบตามสิทธิของผู้นั้น แต่รวมกันแล้วไม่เกินสี่แสนบาท”

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๑

สุรพงษ์ สืบวงศ์ดี

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กฎกระทรวง
ฉบับที่ ๑๒๖ (พ.ศ. ๒๕๐๙)
ออกตามความในประมวลรัษฎากร
ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ และมาตรา ๑๓๔ (๔) แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๔๙๔ และมาตรา ๔๒ (๑๗) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๔๙๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก

(๑) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑๐ (พ.ศ. ๒๕๐๐) ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร

(๒) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๒๔ (พ.ศ. ๒๕๐๖) ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร

(๓) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๒๕ (พ.ศ. ๒๕๐๗) ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร

ข้อ ๒ ให้กำหนดเงินได้ต่อไปนี้เป็นเงินได้ตาม (๑๗) ของมาตรา ๔๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๔๙๖

“(๓๖) เงินหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่ได้รับจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ดังต่อไปนี้

(ก) เงินหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่ได้รับเนื่องจากลูกจ้างออกจากงานเพราะตายทุพพลภาพหรือเกษียณอายุตามข้อบังคับของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพนั้น

(ข) เงินหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่มีสิทธิได้รับจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เนื่องจากลูกจ้างออกจากงานในกรณีอื่นนอกจาก (ก) แต่เมื่อออกจากงานแล้วได้คงเงินหรือผลประโยชน์นั้นไว้ทั้งจำนวนในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และต่อมาได้รับเงินหรือผลประโยชน์หลังจากลูกจ้างผู้นั้นตาย ทุพพลภาพ หรือครบกำหนดเวลาเกษียณอายุตามข้อบังคับของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพนั้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด”

(แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๗๗ (พ.ศ. ๒๕๕๓) ใช้บังคับสำหรับเงินได้พึงประเมินที่ได้รับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็นต้นไป)

“(๔๔) เงินหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่ได้รับจากกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการตามกฎหมาย ว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ดังต่อไปนี้

(ก) เงินหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่ได้รับ เนื่องจากสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการออกจากราชการเพราะตาย เหตุทุพพลภาพ เหตุทดแทน หรือเหตุสูงอายุ

(ข) เงินหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่มีสิทธิได้รับจากกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เนื่องจากสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการออกจากราชการในกรณีอื่นนอกจาก (ก) แต่เมื่อออกจากราชการแล้วได้คงเงินหรือผลประโยชน์นั้นไว้ทั้งจำนวนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และต่อมาได้รับเงินหรือผลประโยชน์หลังจากสมาชิกผู้นั้นตาย ทูพพลภาพ หรืออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด”

(แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๗๗ (พ.ศ. ๒๕๕๓) ใช้บังคับสำหรับเงินได้พึงประเมินที่ได้รับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็นต้นไป)

“(๕๑) ค่าชดเชยที่ลูกจ้างได้รับตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานและค่าชดเชยที่พนักงานได้รับตามกฎหมายว่าด้วยพนักงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ แต่ไม่รวมถึงค่าชดเชยที่ลูกจ้างหรือพนักงานได้รับเพราะเหตุเกษียณอายุหรือสิ้นสุดสัญญาจ้าง ทั้งนี้เฉพาะค่าชดเชยส่วนที่ไม่เกินค่าจ้างหรือเงินเดือนค่าจ้างของการทำงานสามร้อยวันสุดท้ายแต่ไม่เกินสามแสนบาท”

(แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๑๗ (พ.ศ.๒๕๔๒) ใช้บังคับสำหรับเงินได้พึงประเมินที่ได้รับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๑ เป็นต้นไป)

“(๕๓) เงินหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่ครูใหญ่หรือครูโรงเรียนเอกชนได้รับจากกองทุนสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน เมื่อครูใหญ่หรือครูโรงเรียนเอกชนออกจากราชการเพราะเหตุสูงอายุ ทูพพลภาพ หรือตาย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด”

(แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๓๓ (พ.ศ.๒๕๔๔) ใช้บังคับ ๑ มกราคม ๒๕๔๓ เป็นต้นไป)

“(๖๔) บำเหน็จดำรงชีพตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๔๖”

(แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๔๕ ใช้บังคับ ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๗ เป็นต้นไป)

“(๗๓) เงินที่มีลักษณะเดียวกับบำเหน็จดำรงชีพตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการและกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ซึ่งพนักงานการท่าเรือแห่งประเทศไทย พนักงานการรถไฟแห่งประเทศไทย และพนักงานธนาคารออมสินได้รับ โดยมีอัตราและวิธีการคำนวณเช่นเดียวกับบำเหน็จดำรงชีพตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการและกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๗

เป็นต้นไป”

(แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๕๘ (พ.ศ.๑๐ มีนาคม ๒๕๔๘) ใช้บังคับ ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๗ เป็นต้นไป)

“(๗๘) เงินได้ที่มีลักษณะเดียวกับบำเหน็จดำรงชีพตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการและกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ซึ่งเจ้าหน้าที่สภากาชาดไทยได้รับ โดยมีอัตราและวิธีการคำนวณเช่นเดียวกับบำเหน็จดำรงชีพตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการและกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ”

(แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๖๘ (พ.ศ.๒๕๕๒) ใช้บังคับ ๖ มีนาคม ๒๕๕๒ เป็นต้นไป)

กฎกระทรวง
ฉบับที่ ๒๗๒ (พ.ศ. ๒๕๕๒)
ออกตามความในประมวลรัษฎากร
ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๑๓ และมาตรา ๔๒(๑๗) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๖ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กำหนดให้เงินได้ดังต่อไปนี้เป็นเงินได้พึงประเมินที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้

(๑) เงินช่วยเหลือผู้ซึ่งออกจากราชการตามมาตรการปรับปรุงอัตรากำลังของส่วนราชการตามพระราชกฤษฎีกาเงินช่วยเหลือผู้ซึ่งออกจากราชการตามมาตรการปรับปรุงอัตรากำลังของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๕๑

(๒) เงินหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่สมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการได้รับจากกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เมื่อออกจากราชการตาม (๑)

ข้อ ๒ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับสำหรับเงินได้พึงประเมินประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ถึง พ.ศ. ๒๕๕๕

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

กรณ์ จาติกวณิช
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร
เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 45)

เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ของเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(1) และ (2) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งนายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงาน ตามมาตรา 48 (5) และมาตรา 50 (1) แห่งประมวลรัษฎากร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 48(5) และมาตรา 50(1) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 16) พ.ศ. 2534 อธิบดีกรมสรรพากรกำหนดลักษณะของเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(1) และ (2) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งเป็นเงินที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงาน และจ่ายตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขดังต่อไปนี้

ข้อ 1 เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(1) และ (2) ซึ่งเป็นเงินที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงานให้หมายถึงเงินได้ดังนี้

(ก) เงินได้ที่คำนวณตามหลักเกณฑ์ และวิธีการเช่นเดียวกับวิธีการคำนวณบำเหน็จตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(ข) เงินที่จ่ายจากกองทุนตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพหรือกองทุนตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(ค) เงินชดเชยตามกฎหมายแรงงาน

(ง) เงินได้พึงประเมินที่จ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงานที่มีวิธีการคำนวณแตกต่างไปจากวิธีการตาม (ก)

ข้อ 2 เงินได้พึงประเมินตามข้อ 1 ที่ผู้มีเงินได้จะเลือกเสียภาษีแยกต่างหากจากเงินได้อื่นตามมาตรา 48(5) แห่งประมวลรัษฎากรได้ จะต้องมีเงื่อนไขดังนี้

(ก) เป็นเงินได้ที่จ่ายให้เนื่องจากออกจากงานที่มีระยะเวลาทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปี

(ข) ในกรณีที่มีการจ่ายเงินได้ตามข้อ 1 จากผู้จ่ายรายเดียวกันหลายครั้ง ไม่ว่าจะแบ่งจ่ายจากเงินประเภทเดียวกันหรือหลายประเภท ผู้มีเงินได้จะเลือกเสียภาษีตามมาตรา 48(5) แห่งประมวลรัษฎากร ได้เฉพาะเงินได้ที่จ่ายในปีภาษีแรกที่มีการจ่ายเงินได้ดังกล่าวเท่านั้น

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่กรณีที่มีการจ่ายเงินได้ตามข้อ 1 ให้แก่ข้าราชการซึ่งได้ลาออกจากราชการตามโครงการที่จัดตั้งขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรี ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการให้เงินช่วยเหลือแก่ข้าราชการซึ่งลาออกจากราชการก่อนเกษียณอายุ

(ค) ผู้มีเงินได้จะเลือกเสียภาษีในกรณีนี้ได้เฉพาะกรณีที่ผู้มีเงินได้ไม่นำเงินได้พึงประเมินดังกล่าวไปรวมคำนวณภาษีตามมาตรา 48 (1) และ (2) แห่งประมวลรัษฎากร ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน

ข้อ 3 การเลือกเสียภาษีตามมาตรา 48 (5) แห่งประมวลรัษฎากร สำหรับเงินได้ตามข้อ 1 ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ดังนี้

(1) กรณีได้รับเงินที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงานตามข้อ 1 (ก) และหรือ (ข) และหรือ (ค) ให้นำเงินได้พึงประเมินดังกล่าวมาเลือกเสียภาษีโดยหักค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรา 48 (5) แห่งประมวลรัษฎากร ได้ทั้งจำนวน

(2) กรณีได้รับเงินที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงานนอกจากกรณีตามข้อ 1 (ก) และหรือ (ข) และหรือ (ค) ประเภทเดียวหรือหลายประเภทก็ตาม โดยจ่ายให้พร้อมกัน หรือทยอยจ่ายให้แต่อยู่ในปีภาษีเดียวกัน หากเงินได้พึงประเมินนี้รวมกันแล้วไม่เกินกว่าจำนวนเงินเดือนเดือนสุดท้ายคุณด้วยปีที่ทำงาน ให้นำเงินได้พึงประเมินดังกล่าวมาเลือกเสียภาษี โดยหักค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรา 48 (5) แห่งประมวลรัษฎากรได้ทั้งจำนวน

ในกรณีเงินได้ตามวรรคหนึ่งมีจำนวนเกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่งให้นำเงินได้พึงประเมินดังกล่าวมาเลือกเสียภาษี โดยหักค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรา 48 (5) แห่งประมวลรัษฎากร ได้เฉพาะส่วนที่ไม่เกินกว่าจำนวนเงินเดือนสุดท้ายคุณด้วยจำนวนปีที่ทำงาน

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่กรณีข้าราชการซึ่งได้ลาออกราชการตามโครงการที่จัดตั้งขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรี ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการให้เงินช่วยเหลือแก่ข้าราชการซึ่งลาออกราชการก่อนเกษียณอายุ และได้รับเงินที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงานตามโครงการดังกล่าว โดยให้นำเงินได้พึงประเมินดังกล่าวมาเลือกเสียภาษีโดยหักค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรา 48(5) แห่งประมวลรัษฎากร ได้ทั้งจำนวน

(3) กรณีได้รับเงินที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงานตามข้อ 1 (ก) และหรือ (ข) และหรือ (ค) และยังได้รับเงินที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงาน ประเภทอื่น ๆ ตาม (ง) อีก โดยจ่ายให้พร้อมกันหรือทยอยจ่ายให้แต่อยู่ในปีภาษีเดียวกันให้นำเงินได้พึงประเมินนี้มาเลือกเสียภาษีโดยหักค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรา 48(5) แห่งประมวลรัษฎากร ได้เฉพาะส่วนที่ไม่เกินเงินได้ตามข้อ 1(ก) และหรือ (ข) และหรือ (ค) และหรือ (ง) โดยหากเงินที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงานตาม (ง) มีจำนวนเกินกว่าเงินเดือนเดือนสุดท้ายคุณด้วยปีที่ทำงานก็ให้นำเงินได้ตาม (ง) มาคำนวณเพื่อหักค่าใช้จ่ายได้เพียงจำนวนเงินเดือนเดือนสุดท้ายคุณด้วยปีที่ทำงาน

ในกรณีเงินได้ตาม (ง) มีจำนวนไม่เกินกว่าเงินเดือนเดือนสุดท้ายคุณด้วยปีที่ทำงาน ให้นำเงินได้พึงประเมินตาม (ง) มาคำนวณเพื่อหักค่าใช้จ่ายได้ทั้งจำนวน

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่กรณีข้าราชการซึ่งได้ลาออกราชการตามโครงการที่จัดตั้งขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรี ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการให้เงินช่วยเหลือแก่ข้าราชการซึ่งลาออกราชการก่อนเกษียณอายุ โดยได้รับเงินที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงานตามข้อ (1) ก และยังได้รับเงินที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงานตามโครงการดังกล่าวอีก โดยให้นำเงินได้พึงประเมินดังกล่าวมาเลือกเสียภาษี โดยหักค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรา 48(5) แห่งประมวลรัษฎากร ได้ทั้งจำนวน

(4) เงินเดือนเดือนสุดท้ายของคุณด้วยปีที่ทำงานตาม (2) และ (3) หมายความว่าถึง จำนวนเงินเดือนสำหรับระยะเวลาเต็มเดือนเดือนสุดท้ายของคุณด้วยจำนวนปีที่ทำงาน ซึ่งเงินเดือนสำหรับระยะเวลาเต็มเดือนเดือนสุดท้ายนี้ จะต้องไม่เกินเงินเดือนถัวเฉลี่ยของ 12 เดือนสุดท้ายก่อนออกจากงานบวกด้วยร้อยละ 10 ของเงินเดือนถัวเฉลี่ยนั้น

ข้อ 4 การคำนวณหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 50(1) แห่งประมวลรัษฎากร สำหรับเงินได้พึงประเมินที่เป็นเงินซึ่งนายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงานตามข้อ 1 ให้นำเงินได้พึงประเมินดังกล่าวมาคำนวณภาษีตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ตามข้อ 2 และข้อ 3

ข้อ 5 ในกรณีเงินได้พึงประเมินที่เป็นเงินซึ่งนายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงานตามข้อ 1 ผู้มีเงินได้จะเลือกเสียภาษีตามมาตรา 48(5) แห่งประมวลรัษฎากร ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามข้อ 2 และข้อ 3 ดังกล่าวข้างต้น โดยให้คำนวณและชำระภาษีถ้ามีพร้อมกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ในกรณีเงินได้พึงประเมินตามวรรคหนึ่งที่เป็นเงินซึ่งนายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงาน ที่ได้รับจากนายจ้างต่างรายกัน ผู้มีเงินได้จะเลือกเสียภาษีตามมาตรา 48(5) แห่งประมวลรัษฎากร ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามข้อ 2 และข้อ 3 ดังกล่าวข้างต้น โดยนำเงินได้พึงประเมินดังกล่าวรวมกันแล้วให้คำนวณและชำระภาษีถ้ามี พร้อมกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา แต่สำหรับจำนวนปีที่ทำงาน ให้ถือจำนวนปีที่ทำงานกับนายจ้างในรายที่มีจำนวนปีที่ทำงานมากที่สุด

ข้อ 6 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับสำหรับเงินได้พึงประเมินประจำ พ.ศ. 2535 ที่จะต้องยื่นรายการใน พ.ศ. 2536 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 24 กันยายน พ.ศ. 2535

โกวิทย์ โปษยานนท์
อธิบดีกรมสรรพากร

ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร
เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 99)

เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการ สำหรับกรณีครูใหญ่หรือครูโรงเรียนเอกชน ออกจากงาน
เพราะเหตุสูงอายุ ทูพพลภาพ หรือตาย

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 2(57) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 126 (พ.ศ. 2509) ออกตามความใน
ประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 233 (พ.ศ. 2544)
ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร อธิบดี กรมสรรพากรกำหนดหลักเกณฑ์
เงื่อนไข และวิธีการ เกี่ยวกับกรณีครูใหญ่หรือครูโรงเรียนเอกชน ออกจากงานเพราะเหตุสูงอายุ ทูพพลภาพ
หรือตาย ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 เงินหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่ครูใหญ่หรือครูโรงเรียนเอกชนได้รับจาก กองทุนสงเคราะห์ตาม
กฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน เมื่อครูใหญ่หรือครูโรงเรียนเอกชนออกจากงานเพราะเหตุสูงอายุ ทูพพล
ภาพ หรือตาย ที่จะได้รับยกเว้นไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา นั้น ต้องเป็นไปตาม
หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการ ดังนี้

(1) กรณีเหตุสูงอายุ ครูใหญ่หรือครูโรงเรียนเอกชนต้องออกจากงานเมื่อมีอายุไม่ต่ำกว่า 55 ปี
บริบูรณ์ และมีระยะเวลาทำงานกับโรงเรียนเอกชนที่ทำงานอยู่ก่อนออกจากงานไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์

(2) กรณีทูพพลภาพ ต้องเป็นกรณีที่แพทย์ที่ทางราชการรับรองได้ตรวจและแสดงความเห็นว่า
ครูใหญ่หรือครูโรงเรียนเอกชนผู้นั้นไม่สามารถประกอบอาชีพครูต่อไปได้

(3) กรณีตาย ไม่ว่าจะการตายนั้นจะเกิดจากการปฏิบัติงานหรือไม่
ทั้งนี้ ครูใหญ่หรือครูโรงเรียนเอกชนต้องมีการส่งเงินสมทบเข้ากองทุนสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วย
โรงเรียนเอกชน และต้องมีหลักฐานจากโรงเรียนเอกชนเพื่อรับรองว่า ครูใหญ่หรือครูโรงเรียนเอกชนออกจาก
งานเพราะเหตุสูงอายุ ทูพพลภาพ หรือตาย แล้วแต่กรณีมาแสดงด้วย

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับสำหรับเงินได้พึงประเมินที่ได้รับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2543 เป็น
ต้นไป

ให้ไว้ ณ วันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544

นายสุภรัตน์ วัฒนกุล
อธิบดีกรมสรรพากร

ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร
เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ ๑๘๘)
เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการ เพื่อการยกเว้นภาษีเงินได้
สำหรับเงินหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่ได้รับจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
ตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒ (๓๖) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๒๖ (พ.ศ. ๒๕๐๙) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๗๗ (พ.ศ. ๒๕๕๓) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร อธิบดีกรมสรรพากร กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการ เพื่อการยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่ได้รับจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เนื่องจากลูกจ้างออกจากงานเพราะตาย ทุพพลภาพ หรือเกษียณอายุตามข้อบังคับของกองทุน สำรองเลี้ยงชีพ หรือลูกจ้างออกจากงานกรณีอื่นแต่ได้คงเงินหรือผลประโยชน์นั้นไว้ทั้งจำนวนในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และต่อมาได้รับเงินหรือผลประโยชน์หลังจากลูกจ้างผู้นั้นตาย ทุพพลภาพ หรือครบกำหนดเกษียณอายุตามข้อบังคับของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ ๕๒) เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการ สำหรับกรณีลูกจ้างออกจากงานเพราะเกษียณอายุ ทุพพลภาพ หรือตาย ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๘

ข้อ ๒ ในประกาศนี้

“กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ” หมายความว่า กองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

“กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ” หมายความว่า กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

ข้อ ๓ เงินหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่ได้รับจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเนื่องจากลูกจ้างออกจากงานเพราะตาย ทุพพลภาพ หรือเกษียณอายุตามข้อบังคับของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ที่จะได้รับยกเว้นไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา นั้น ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการ ดังนี้

(๑) กรณีลูกจ้างออกจากงานเพราะตาย ต้องมีหลักฐานที่แสดงถึงการตาย

(๒) กรณีลูกจ้างออกจากงานเพราะทุพพลภาพต้องมีหลักฐานจากแพทย์ ซึ่งได้ขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเวชกรรมได้ตรวจและแสดงความเห็นว่าทุพพลภาพ

(๓) กรณีลูกจ้างออกจากงานเพราะเกษียณอายุ ต้องเกษียณอายุตามข้อบังคับของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่มีอยู่ในเวลาที่ออกจากงาน โดยการเกษียณอายุตามข้อบังคับนั้นลูกจ้างต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า ๕๕ ปีบริบูรณ์ และต้องเป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ดังนี้

(ก) กรณีเป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมาโดยตลอด ต้องเป็นสมาชิกมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีต่อเนื่องกัน ถ้าเป็นสมาชิกยังไม่ถึง ๕ ปีต่อเนื่องกัน ต้องเป็นสมาชิกไปจนมีระยะเวลาการเป็นสมาชิกไม่น้อยกว่า ๕ ปีต่อเนื่องกัน หรือ”

(ข) กรณีเป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพและเคยเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ โดยได้โอนเงินหรือผลประโยชน์ที่ได้คงไว้ทั้งจำนวนจากกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการไปยังกองทุนสำรองเลี้ยงชีพแล้วการเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการเมื่อรวมกับการเป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพแล้วต้องไม่น้อยกว่า ๕ ปี

การเป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตาม (ก) และ (ข) ถ้ามีการโอนเงินหรือผลประโยชน์ระหว่างกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ให้นำอายุการเป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพต่อเนื่องกัน ทั้งนี้ การรับเงินหรือผลประโยชน์ใด ๆ จากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

ข้อ ๔ เงินหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่มีสิทธิได้รับจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเนื่องจากลูกจ้างออกจากงานในกรณีอื่นนอกจากตามข้อ ๓ แล้วได้คงเงินหรือผลประโยชน์นั้นไว้ทั้งจำนวนในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพและต่อมาได้รับเงินหรือผลประโยชน์หลังจากลูกจ้างผู้นั้นตาย ทุพพลภาพ หรือครบกำหนดเวลาเกษียณอายุตามข้อบังคับของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ที่จะได้รับยกเว้นไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา นั้น ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการ ดังนี้

(๑) กรณีได้รับเงินหรือผลประโยชน์หลังจากลูกจ้างผู้นั้นตาย ต้องมีหลักฐานที่แสดงถึงการตาย

(๒) กรณีได้รับเงินหรือผลประโยชน์หลังจากลูกจ้างผู้นั้นทุพพลภาพต้องมีหลักฐานจากแพทย์ซึ่งได้ขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเวชกรรมได้ตรวจและแสดงความเห็นว่าทุพพลภาพ

(๓) กรณีได้รับเงินหรือผลประโยชน์หลังจากลูกจ้างผู้นั้นครบกำหนดเวลาเกษียณอายุตามข้อบังคับของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ต้องเป็นการรับเงินหรือผลประโยชน์หลังจากลูกจ้างผู้นั้นครบกำหนดเวลาเกษียณอายุตามข้อบังคับของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่มีอยู่ในเวลาที่ลูกจ้างผู้นั้นออกจากงาน โดยการเกษียณอายุตามข้อบังคับของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพนั้นลูกจ้างต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า ๕๕ ปีบริบูรณ์ และต้องเป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ดังนี้

(ก) กรณีเป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมาโดยตลอด ต้องเป็นสมาชิกมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีต่อเนื่องกัน ถ้าเป็นสมาชิกยังไม่ถึง ๕ ปีต่อเนื่องกัน ต้องเป็นสมาชิกไปจนมีระยะเวลาการเป็นสมาชิกไม่น้อยกว่า ๕ ปีต่อเนื่องกัน หรือ”

(ข) กรณีเป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพและเคยเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ โดยได้โอนเงินหรือผลประโยชน์ที่ได้คงไว้ทั้งจำนวนจากกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการไปยังกองทุนสำรองเลี้ยงชีพแล้ว การเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการเมื่อรวมกับการเป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพแล้ว ต้องไม่น้อยกว่า ๕ ปี

การเป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตาม (ก) และ (ข) ถ้ามีการโอนเงินหรือผลประโยชน์ระหว่างกองทุนสำรองเลี้ยงชีพให้รับอายุการเป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพต่อเนื่องกัน

ทั้งนี้ การรับเงินหรือผลประโยชน์ใด ๆ จากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

ข้อ ๕ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับสำหรับเงินได้พึงประเมินที่ได้รับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

สาธิต รั้งศิริ
(นายสาธิต รั้งศิริ)
อธิบดีกรมสรรพากร

ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร
เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ ๑๘๙)
เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการ เพื่อการยกเว้นภาษีเงินได้
สำหรับเงินหรือผลประโยชน์ใดๆ ที่ได้รับจากกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
ตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒ (๔๔) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 126 (พ.ศ. 2509) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๗๗ (พ.ศ. ๒๕๕๓) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร อธิบดี กรมสรรพากร กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการ เพื่อการยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินหรือ ผลประโยชน์ใดๆที่ได้รับจากกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จ บำนาญข้าราชการ เนื่องจากสมาชิกออกจากราชการเพราะตาย เหตุทุพพลภาพ เหตุทดแทน เหตุสูงอายุ หรือสมาชิกออกจากราชการในกรณีอื่น แต่ได้คงเงินหรือผลประโยชน์นั้นไว้ทั้งจำนวน ในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และต่อมาได้รับเงินหรือผลประโยชน์หลังจากสมาชิก ผู้นั้นตาย ทุพพลภาพ หรืออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ ๗๐) เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการ สำหรับกรณีสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการออกจากราชการ เพราะเหตุสูงอายุ เหตุทุพพลภาพ เหตุทดแทน หรือตาย ลงวันที่ ๑๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๑

ข้อ ๒ ในประกาศนี้

“กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ” หมายความว่า กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

ข้อ ๓ เงินหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่ได้รับจากกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เนื่องจากสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการออกจากราชการเพราะตาย เหตุทุพพลภาพ เหตุทดแทน หรือเหตุสูงอายุ ที่จะได้รับยกเว้นไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา นั้น ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการ ดังนี้

(๑) กรณีตาย สำหรับสมาชิกที่ออกจากราชการเพราะถึงแก่ความตายในระหว่างรับราชการ

(๒) กรณีเหตุทุพพลภาพ สำหรับสมาชิกที่ออกจากราชการเพราะป่วยเจ็บ ทุพพลภาพ ซึ่งแพทย์ที่ทางราชการรับรองได้ตรวจและแสดงความเห็นว่า ไม่สามารถที่จะรับราชการในตำแหน่งหน้าที่ซึ่งปฏิบัติอยู่นั้นต่อไปได้

(๓) กรณีเหตุทดแทน สำหรับสมาชิกที่ออกจากราชการเพราะทางราชการเลิกหรือยุบตำแหน่ง หรือมีคำสั่งให้ออกโดยไม่มีความผิด หรือทหารซึ่งออกจากกองหนุนเบี้ยหวัด

(๔) กรณีเหตุสูงอายุ

(ก) สำหรับสมาชิกที่ออกจากราชการเมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้ว หรือลาออกเมื่ออายุครบห้าสิบปีบริบูรณ์แล้ว

(ข) สำหรับสมาชิกที่ลาออกจากราชการเมื่อมีเวลาราชการยี่สิบห้าปีขึ้นไปแต่อายุไม่ครบห้าสิบปีบริบูรณ์ และได้ลาออกจากราชการตามโครงการที่จัดตั้งขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรีซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการให้เงินช่วยเหลือแก่ข้าราชการซึ่งลาออกจากราชการก่อนเกษียณอายุ

ทั้งนี้ การรับเงินหรือผลประโยชน์ใดๆ จากกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

ข้อ ๔ เงินหรือผลประโยชน์ใดๆ ที่มีสิทธิได้รับจากกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการเนื่องจากสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการออกจากราชการในกรณีอื่นนอกจากข้อ ๓ แต่เมื่อออกจากราชการแล้วได้คงเงินหรือผลประโยชน์นั้นไว้ทั้งจำนวนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และต่อมาได้รับเงินหรือผลประโยชน์หลังจากสมาชิกผู้นั้นตาย ทูพพลภาพ หรืออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ที่จะได้รับ ยกเว้นไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา นั้น ต้องเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

ข้อ ๕ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับสำหรับเงินได้พึงประเมินที่ได้รับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

สาธิต รังคสิริ

(นายสาธิต รังคสิริ)

อธิบดีกรมสรรพากร